

DARBININKAS

Vol. LXXXIII, Nr. 28
Liepa - July 24, 1998 Penktadienis-Friday

PERIODICALS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

Prezidentas Valdas Adamkus pasveikino beveik pusšimtį bakalaurų, šiemet baigusį Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutą. Tai - antroji šio instituto bakalaurų laida. "Noriu palinkėti jums tapti garbingais mūsų visų bendros istorijos tęsėjais ir mūsų ateities kūrėjais", - sakė vadovas.

Po beveik metų pertraukos Rygoje atgaivintos Lietuvos ir Latvijos derybos "vėl pajudėjo iš mirties taško". Tai sakė Lietuvos delegacijos vadovo pavaduotojas, Valstybinės geodezijos ir kartografijos tarnybos direktorius Zenonas Kumetaitis. Birželio 18 d. Rygoje posėdžiavę derybininkai nutarė įpareigoti abiejų šalių ekspertus, kad jie per savaitę patikslintų anksčiau atliktus skaičiavimus, kuriais remiantis turėtų būti nubrėžta riba tarp Lietuvos ir Latvijos teritorinių vandenių. Tuo tarpu derybininkų komisijos, Z. Kumetaičio teigimu, toliau "šlifuos" sutartį dėl jūros sienos, taip pat ekonominių zonų ir kontinentinio šelfo Baltijos jūroje ribų.

Vyriausybės patarėju tarptautinių santykių klausimais paskirtas 35 metų diplomatas Deividas Matulionis. Lietuvos diplomatinėje tarnyboje D. Matulionis dirba nuo 1991 metų: jis vadovavo Užsienio reikalų ministerijos Šiaurės Europos, vėliau - Vakarų Europos šalių skyriams. Patarėjo pareigose D. Matulionis pakeitė Petrą Auštrevičių, kuris dabar yra Europos komiteto prie Vyriausybės generalinis direktorius.

Pasaulinio garso amerikiečių dainininkė sopranas Jessye Norman nedalyvaus, kaip anksčiau planuota, "Vilniaus festivalyje '98". Solistės gastrolių Europoje organizatoriai pranešė, jog po ilgo ir intensyvaus koncertų turo Amerikoje dainininkė dėl sveikatos problemų nusprendė atšaukti keletą koncertų Europoje - Vokietijoje ir, deja, Lietuvoje.

Lietuvoje užregistruotas dar vienas žmogaus imunodeficitu viruso (ŽIV) atvejis. Tai devyniolikos metų klaipėdietis, vartojantis į veną leidžiamus narkotikus. Šiuo metu Lietuvoje užregistruota 110 ŽIV užsikrėtusių asmenų. Iš jų - šimtas vyrų ir 10 moterų.

Liepos 16 d. baigėsi neeilinė Lietuvos Seimo sesija. Kaip numatė Konstitucija, eilinė Seimo rudens sesija prasidės rugsėjo 10 d.

Pagal filosofo Arvydo Juozaičio scenarijų sukurtas 40 minučių trukmės filmas apie šiandieninį Tėvo Stanislavo gyvenimą. Filmą "Tėvas Stanislavas: stotis tyloje" planuojama parodyti rugsėjo 29 d., minint dvasininko 80-metį.

Lietuvos kino teatrų repertuare tebepermauja garsusis amerikiečių režisieriaus James Cameron filmas "Titanic", jau ketvirtą mėnesį iš eilės nepaliekantis pirmosios žiūrėjusių kino filmų dešimtuko vietos. Lietuvoje "Titaniką" jau matė beveik 200 tūkstančių žiūrovų. Surinkta beveik 2 milijonai litų.

PIRMOJI PRIVATI ŠIRDIES CHIRURGIJOS KLINIKA

Vilniuje Laisvės prospekte įkurta privati širdies chirurgijos klinika. Tai pirmoji tokia medicinos įstaiga visoje buvusios Sovietų sąjungos teritorijoje. Ši klinika - tai bendras privačios bendrovės "Širdies chirurgijos centras" ir Japonijos firmos "Marubeni Corporation" projektas, įgyvendintas aktyviai remiant Lietuvos Vyriausybę. Projekto sąmatinė vertė 66 mln. litų. Jis buvo pradėtas 1995 metais. Projektas remiasi akademiko Algimanto Marcinkevičiaus sukurto Lietuvos kardiologinės mo-

kyklos pasiekimais, pirmiausia profesorių Vytauto Sirvydžio ir Giedriaus Uždavinio unikalia praktine patirtimi. Naujoje klinikoje numatoma per metus atlikti ne mažiau kaip 550 atvirų širdies operacijų, 800 antrių širdies operacijų, 800 antrių širdies operacijų, 800 antrių širdies operacijų. Operacijų kainos - nuo 45 iki 70 tūkst. litų. Pasak Centro rinkodaros direktoriaus Semiono Finkelšteino, naujoji klinika pirmiausia orientuojasi į Rusijos, Ukrainos, Kaukazo, Baltarusijos, kitų NVS šalių pasiturinčius pacientus. Yra žino-

ma, kad vis daugiau turtingų ligonių iš šių šalių širdies operacijų vyksta į Vakarų Europos ir JAV klinikas. Privačioje Vilniaus klinikoje širdies operacija kainuos perpus pigiau. Klinikoje įrengta 30 lovų dvivietėse, vienvietėse ir dviejų kambarių palatose. Inžinerinis aprūpinimas atitinka tarptautinius reikalavimus. Klinikoje sumontuota šiuolaikinė, daugiausia japoniška, aparatūra. Gydytojai čia dirbs kontraktų principu, o vidurinysis ir jaunesnysis personalas - nuolatos. Klinikoje dirbs 200 darbuotojų. **LA**

LOŠIMO NAMŲ IR YRA, IR JŲ NĖRA

Klaipėdos meras liberalas Eugenijus Gentvilas pasisako už lošimo namų legalizavimą. Jis susitiko su kai kurių nelegalių lošimo namų savininkais ir siūlė jiems laikinai atsisakyti neteisėtos veiklos. Klaipėdos meras susipažino su lošimo namų įranga ir išklaušė steigėjų skundų. Klaipėdos meras informavo lošimo namų steigėjus su parengtu loterijų, žaidimų ir lošimų namų

legalizavimo projektu. Mero manymu, šis projektas nėra tobulas. Tačiau jis pats neišmano azartinių žaidimų technologijos, meras abejoja ir Vyriausybės kompetencija. Todėl paprašė žinovų teikti pasiūlymus. Spaudos konferencijoje Klaipėdos meras atsisakė žurnalistams paminėti nelegalių lošimo namų savininkus ir adresus. Kita vertus, jis nebijo būti

patrauktas baudžiamojon atsakomybėn už nelegalios veiklos slėpimą, nes "tokiu atveju jam tektų sėdėti vienoje kameroje su Klaipėdos policijos komisaru, kuris dar geriau žino, kas ir kur lošia kortomis iš pinigų". Klaipėdos meras, lankydamasis nelegaliuose lošimo namuose, nepanoro išmėginti laimę prie ruletės bei atsisakyti pasiūlytu mineraliniu vandeniu. **LR**

VASARĄ LIETUVOJE GALIMA VAŽIUOTI GREIČIAU

Nuo liepos 1 dienos Lietuvos greitkeluose galima važiuoti 130 km/h greičiu. Rudenį ir žiemą greitkeliais bus galima važiuoti 110 km/h. Didesniu leistinu greičiu bus galima važiuoti iš Vilniaus į Klaipėdą ir į Panevėžį. Iki šiol Lietuvos greitkeluose didžiausias leistinas greitis buvo 100 km/h, kituose keliuose - 90 km/h. Ir dabar kituose keliuose bus leidžiama važinėti tik tokiais greičiais. Padidinti automobilių greitį greitkeluose, pasak susisiekimo ministro Algio Žvaliausko, leidžia geri keliai ir saugūs automobiliai. Beje, šiam sprendimui nelabai pritaria kelių policininkai. Jie mano, kad, leidus važinėti greičiau, įvyks daugiau automobilių avarių. **LR**

DARBININKO
prenumerata
priimama
Tel. (718) 827-1351

Lietuvos kelių policija tikrina važiuotojų greitį

R. Šuikos nuotr.

LIETUVOJE VAŽINĖS ITIN RETAS AUTOMOBILIS

Lietuvoje žinomos bendrovės "Bennet Distributors", importuojančios alkoholinius gėrimus, vadovas Benas Gudelis neseniai iš Klaipėdos į Vilnių parvažiavo nauju labai retu sportinio stiliaus automobiliu "Plymouth Prowler". Ši mašina beveik mėnesį plaukė laivais iš JAV į Lietuvą ir yra vienintelė visoje Rytų Europoje. "Plymouth Prowler" buvo nupirktas retų mašinų aukcione JAV. Prieš pusmetį pradėjus domėtis šiuo automobiliu ir gerai pasirengus aukcionui, buvo nurungti konkurentai iš Japonijos. Automobilis yra 1999 metų laidos. Juo bus važinėjama į pajūrį ir savaitgalio iškylos. Pasak p. Gudelio, "Plymouth Prowler" yra skirtas tiems, kurie savokia, jog gyvena vieną kartą ir nori

patirti kuo daugiausia malonumų. Paprastomis dienomis Benas Gudelis važinėja "Jeep Grand Cherokee", kuris, jo nuomone, labai tinka Lietuvos keliams ir ypač žiemą. Gyvendamas JAV, Benas Gudelis yra dalyvavęs kartingo, automobilių sporto varžybose, tačiau savo vairavimo stilių vadina gyny-

biniu. Lietuvoje per 8 metus p. Gudelis nepadarė nė vienos avarijos, tačiau jį šiek tiek neramina neapdairūs ir agresyvūs vairuotojai. Antra vertus, Benas Gudelis nenorėtų, kad kiti vairuotojai, užsižiopsoję į jo "Plymouth Prowler" Vilniaus gatvėse, atsitrenktų į priekyje važiuojančio automobilio galą. **LR**

LIETUVOS AVIALINIŲ LĖKTUVUOSE UŽDRAUSTA RŪKYTI

Nuo birželio 1 dienos draudžiama rūkyti Lietuvos avialiniuose lėktuvuose. Atlikus keleivių apklausą paaiškėjo, kad 65% keleivių norėtų skristi lėktuvu, kuriame nerūkoma. **LA**

Regina Kašubaitė-Budrienė, buvusio Lietuvos gen. konsulo Jono Budrio žmona, mirė š. m. liepos 20 d. Matulaičio slaugos namuose Putnam, CT.

NATO ŠALIŲ PARLAMENTARAI IR POLITIKAI ATVYKS Į LIETUVĄ

Lietuvos Seimo delegacijos siūlymu 2001 metų Šiaurės Atlanto Asamblėjos sesija bus surengta Vilniuje. Tam pritarta Šiaurės Atlanto Asamblėjos pavasario sesijoje Barselonoje.

Dėl teisės surengti didžiausią NATO šalių parlamentarų forumą su Lietuva varžėsi Bulgarija, Slovėnija ir Makedonija. Baltijos šalių regione tai bus didžiausias politinis renginys nuo 1990-ųjų metų.

Šiaurės Atlanto Asamblėjos Gynybos ir saugumo komitetas gerai įvertino Seimo delegacijos

parengtą pranešimo projektą apie Lietuvos indėlį kuriant ir stiprinant Baltijos regiono stabilumą ir saugumą.

Šių metų birželio 8-10 dienomis Lietuvoje lankysis Šiaurės Atlanto Asamblėjos Gynybos ir saugumo komiteto delegacija, kuri įvertins šalies gynybos pajėgumą ir bendrą politinę situaciją. Po vizito bus galutinai suredaguotas minėto pranešimo tekstas, kuris oficialiai bus patvirtintas Šiaurės Atlanto Asamblėjos rudens sesijoje Edinburge.

ELTA

DEGALINIŲ OPERATORIAI SUKČIAUJA

Valstybės saugumo darbuotojai atliko didelio masto operaciją, tikrindami "Lietuvos kuro" Kauno filialui priklausančias degalines. Šiose degalinėse buvo nelegaliai įmontuota elektros įranga, apeinanti degalinės kompiuterį ir kasos aparatą. Ši įranga įgalino degalinių operatorius pavogti kas dešimtą ipilamą degalų litrą. Manoma, kad tokiu būdu per pamainą buvo pavagiama benzino ir dyzelinio kuro už šimtus ar net tūkstančius litų, priklausomai nuo de-

galinės apyvartos. Kiekvienoje degalinėje dirba po keturis operatorius ir vedėją. Dažniausiai šie žmonės susiję giminystės ar draugystės ryšiais. Įtariama, kad vagiama buvo ne be aukštesniųjų "Lietuvos kuro" vadovų žinios, už ką jie gaudavo apie 1000 USD kas mėnesį. Operacijos vykdytojai nebuvo pasitelkti ekonominės policijos pareigūnai, siekiant išvengti informacijos nutekėjimo. "Lietuvos kuro" Kauno filialui priklauso 50 degalinių. **LR**

RUGPJŪTĮ VYKS KETVIRTOSIOS "VILNIAUS DIENOS"

Per šiemetines "Vilniaus dienas" rugpjūtį pirmą kartą vyks Tarptautinė mugė po atviru dangumi bei susigiminiuos Vilniaus Užupis su garsiuoju Paryžiaus Monmartru.

"Vilniaus dienų" organizatoriai spaudos konferencijoje sakė, kad Tarptautinė mugė rengiama Seirikiškių parke, joje dalyvaus amatininkai iš užsienio ir Lietu-

vos.

Vilniaus Užupio ir Paryžiaus Monmartro menininkai pradėjo bendrauti 1994-aisiais, o šiemet šių kvartalų broliškiems ir kultūriniais ryšiams įamžinti bus atidengta memorialinė lenta.

"Vilniaus dienos" dalyvaus meno grupės iš Čekijos, Norvegijos, Lenkijos, Gruzijos, Rusijos, Latvijos, Danijos ir t.t. **R**

ĮPAREIGOJIMAI SEIMUI

Seimo nariai vardiniu balsavimu priėmė įstatymą, kuris reglamentuoja kompensacijų už valstybės išperkamą nekilnojamąjį turtą dydį, šaltinius, mokėjimo terminus bei tvarką. Už šį įstatymą balsavo 66 Seimo nariai, prieš - 22, susilaikė 8. Šis įstatymas įpareigoja Seimą atsisakyti su žemės, miškų, vandens telkinių ir namų savininkais nurodytais terminais, kad ir kokia valdžia beateitų. Anksčiau įstatyme buvo numatyta su savininkais atsisakyti per 15 metų, tačiau nenurodyti jokie konkretūs terminai. Naujajame dokumente įsipareigota kompen-

sacijas už žemę, vandenį ir miškus išmokėti iki 2006 metų, už butus, jų dalis ir namus - iki 2010 metų. Politiniams kaliniams, tremtiniais, kitiems valstybei nusipelnusiems žmonėms yra nustatyti trumpesni terminai - iki 2006 metų. Išlikęs nekilnojamas turtas bus išperkamas už pinigus, gautus pardavus valstybei priklausantį turtą, vertybinius popierius, taip pat biudžeto, Žemės reformos fondo, valstybės pasiskolintas lėšas. Pernai buvo išmokėta 46 milijonai litų piniginių kompensacijų, šiemet turėtų būti išmokėta 51 milijonas litų. **LA**

Vilniaus rajono merė Leokadija Janušauskienė

R. Šuikos nuotr.

Mitologinio Paryžiaus apreiškimai

Šeši mėnesiai Paryžiuje - tai ne septyneri metai Tibete. Tačiau ir per trumpesnį laiką spėja nuskeisti "Titanikas", o Heraklis sugeba atlikti aibę šlovingų žygdarbių. Atsitiktiniai praeiviai išsižioja iš nuostabos, kai virš Austerlico stoties vėl pateka saulė: prisikelia šventasis Lozorius, pažaliavęs Balzakas ir Bonapartas, kurio apkūni figūra pakyla virš Lukso obelisko Santarvės aikštėje ir skrenda į nebūtį Marcelio Prousto alėja Eliziejus laukų Klemenso metro stotelės link. Kaip tik toje vietoje, britų žvalgybos duomenimis, buvo ruošiamasi statyti ir Cheopo piramidę, bet nepavykus šiam sumanymui, pasaulio centras ir žemės bamba buvo nutarta pažymėti geležiniu bokštu, simbolizuojančiu lingua franca, dar nesuskilusią į begalę barbariškų tarmių. Ant milžiniškų marselietės sėdmenų, apžergusių Eifelio bokštą (atvirukas turistams), puikuojasi magiškas užkeikimas: aš myliu Paryžių. Ir aš myliu Paryžių. Supratu tai vieną nebylų vakarą, stovėdamas Raspail bulvaru ir Fleurus gatvės sankryžoje priešais pono A. Segonds prižiūrimą Bude knygyną.

I Paryžių atvykau visų pirma Pierre Hadot žmonos Ilsetraut Hadot dėka. Abu sutuoktiniai yra akademiniame pasaulyje gerai žinomi mokslininkai, tyrinėjantys antiką. Nacionalinis mokslinių tyrimų centras (sutrumpintai CNRS), kuriame pusmetį teko stažuotis, yra aukščiausia Prancūzijos mokslinė institucija. Vėlyvosios antikos ir ankstyvųjų viduramžių padaliniui vadovauja kinikų filosofijos specialistė bei mano tiesioginė kuratorė ponja M. O. Goulet-Caze.

CNRS šiuo metu yra svarbiausias pasaulyje neoplatonizmo filosofijos tyrimų centras, kuriame darbuojasi visa plejada šios srities specialistų. Kadangi palikomas glaudus ryšys su Katanijos universitetu Sicilijoje, tai kone visi mano kolegos stažuotojai, nuolat kursuojantys tarp Paryžiaus ir Romos, buvo italai. Velionis profesorius A. H. Armstrongas - neprilygstamas Plotino filosofijos žinovas, pasitraukęs iš gyvenimo pereitų metų spalį, man ilgai ir primygtinai teigė, kad patekti į CNRS reikia bet kokia kaina, sutinkant su visomis sąlygomis, jeigu tokios būtų iškeltos, kadangi vargu ar įmanoma surasti kitą tokią privilegijuotą ir prestižinę vietą, kur vyktų panašaus pobūdžio studijos. Kaip ir reikėjo tikėtis, turėjau nevaržomą laisvę. Bū-

Algis Uždaviny

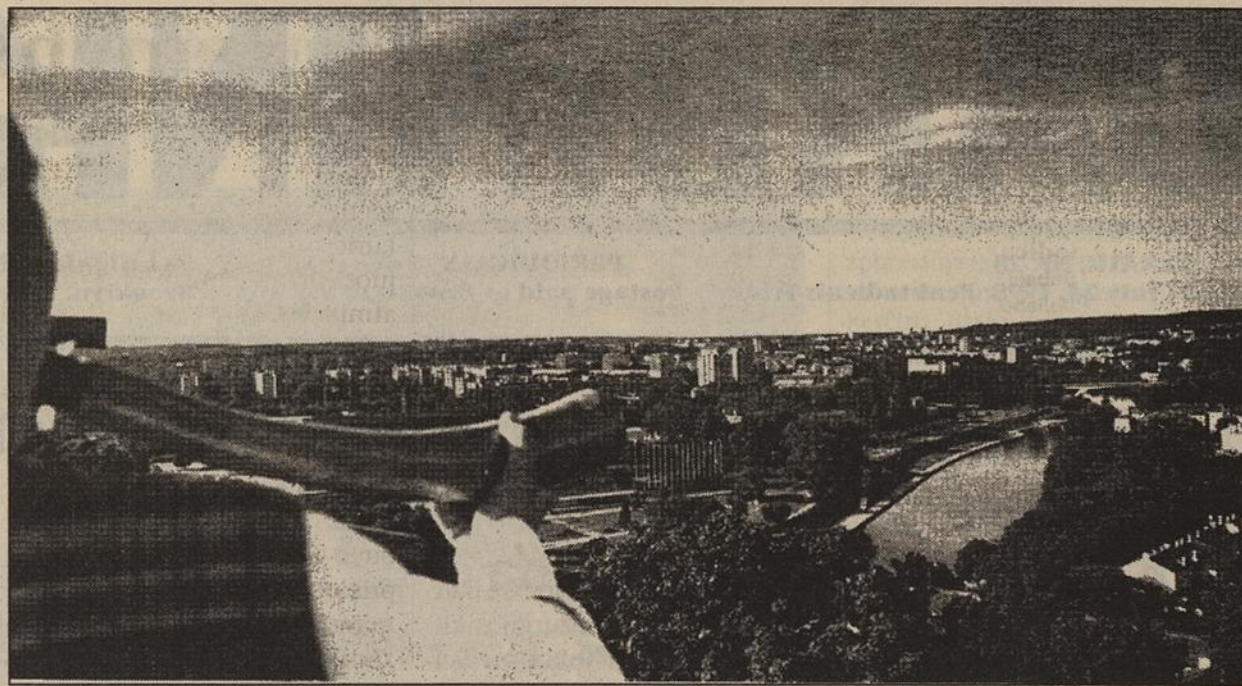
damas nors ir laikinu, bet pilnateisiu bendradarbiu, turėjau dalyvauti įvairiuose moksliniuose seminaruose ir į specializuotą uždarą biblioteką galėjau patekti bet kada - dieną ar naktį. Daugiausiai laiko skyrčiau negausios medžiagos apie Proklą rinkimui ir komplektavimui, tuo pat metu tyrinėdamas teurgiją ir estetiką, taip pat pitagorikų ir stoikų filosofines tradicijas, jau nekalbant apie vėlyvąjį platonizmą bei patristiką. Gana laisvas studijų grafikas leido netrukdomai nuvykti į Londoną ir nemažai laiko praleisti Liverpool universitete su tarp kolegų plačiai išgarsėjusiu profesoriumi H. Blumenthalium. Britų akademija sudarė galimybę aplankyti Londono universitete dirbančią A. Sheppard, kurios protėviai kilę iš Vitebsko, taip pat zoroastriečių palikuonį R. Sorabji Oxforde. Oxforde, kuriame lankiausi bene dešimtą kartą, jau vasario viduryje žydėjo sodai. Pavasariška nuotaiką palaikė ir Britų akademijos nutarimas skirti nemažą pinigų sumą mano asmeninei bibliotekai papildyti, tad į Paryžių teko gabentis milžinišką krūvą knygą.

Paryžiaus metro ilgai puikavosi toks plakatas: idiotiškos išvaizdos beždžionėlė skaito Goethes "Faustą". Tai ne tik atsainus spjūvis į kaimynų daržą, bet ir gilesnė potekstė turinti pasakėčia; mat būti "frankofonu" (prancūzkalbiu) tolygu priklausyti sektai, tarsi būti koku nors "frankomasonu". Galbūt todėl susidaro įspūdis, kad čia su Alžyru bendraujama daugiau, negu su pašonėje esančia Vokietija. Ir kiekvienoje merijoje kabo iškalingas de Golio manifestas, skelbiantis, kad nors pralaimėtas mūšis, karas toli gražu nepralaimėtas. Tuo tarpu Alžyras, kuriame tiek kartų kautasi su karingais Abd al-Kadiro dervišais, taip ir išliko panašus į tolimą aukso amžiaus mirazą. Juk dar prieš karą intelektualų tradicionalistų vaizduotė kaitino Šazilijos šeichų pamokslai, o ir Derrida - pats baisiausias postmodernizmo sofistas savo kilme pasirodo esąs ne kas kitas, o Magribo žydas...

Austerlico stotis byloja apie pergalę, o Vaterlo stotis, iš kurios greitieji traukiniai išvyksta į Paryžių, pavadinimo bent kiek žinančiam istoriją komentuoti irgi nereikia. Beje, anglai netgi spausdina atvirukus su gigantišku prancūzišku batonu, kurį tralas atseit veža eksportui į Prancūziją. Visi vienaip ar kitaip pokštauja. Tačiau prancūzų (kaip ir daugumos nacijų) problema yra didybės manija ir su ja susijęs nepilnavertiškumo komplek-

sas. Mat tikrovė seniai neatitinka legendinių lūkesčių, o noras įsivaizduoti save šimtarankiais titaniais yra begalinis. Aišku, šis jų fantazijos skrydis yra šiek tiek labiau pagrįstas nei mūsų tautiečių svaichiojimas apie Europos centrą netoli Ukmergės ar Pabradės. Vis dėlto keista, kad Prancūzijoje beveik niekas aiškiai neskiria tautybės ir pilietybės, tad netgi iš Dramblio Kaulo Kranto atsikėlęs juodaodis gali save laikyti "prancūzu". Galbūt taip pasireiškia postmodernistinė buvusių kolonizatorių atgaila, nors asirų bareljefų iš Luvro muziejaus, regis, niekas nesirošia vežti atgal į Nineviją...

Moksliniais ir filosofiniais prancūzų pasiekimais abejoti netenka. Štai, pavyzdžiui, jokia kita Europos kalba nėra išleista tiek daug vertimų ir studijų apie arabų ar persų kultūrą, ypač įvairias mistines tradicijas ir alchemiją. Nemažai šiuolaikinių intelektualų yra pasinėję į gnostines ir hermetines problemas. Iš kitos pusės, vis dar juntamas dėmesys Rusijai ir marksizmui. Ne paslaptis, kad dauguma prancūzų modernistų ir neohėgeliškos bei egzistencialistinės filosofijos atstovų vienaip ar kitaip prijautė marksizmui. Kai viena ryžtingai nusiteikusi marksistė nutarė pakviesi mane į rudenį vyksiantį II tarptautinį marksistinės filosofijos kongresą "Aktualūs Mark-

Vilniaus panorama, atsiverianti nuo Gedimino kalno

R. Šuikos nuotr.

jos kongresą "Aktualūs Marksas", organizuojamą CNRS drauge su Sorbonos universitetu, aš nejuokais sutrikau. Tai būtų panašu į absoliutų siurrealizmą, mat prieš dvejus metus teko dalyvauti II tarptautiniame krikščioniškosios filosofijos kongrese, o pernai - II islamo filosofijos kongrese Istambule. Beje, tokie mitologiniai kontrastai būdingi babiloniškai Paryžiaus dvasiai. O juk paties miesto topografija yra tarsi simbolių ir metaforų labirintas. Šventieji ir komisarai čia gyvena drauge, kaip antai Ruzveltas, Stalinas ir šventasis Denisas, kurį religinė vaizduotė sugebėjo sutapatinti su penktąjo mūsų eros amžiaus neoplatoniku, apsišaukusiu apaštalo Pauliaus naujakrikštu Dionisi-

jum. Tikrai bėda, kad Dionisijų mažai kas beskaito, išskyrus bene Izabelę de Andia, kurios solidi studija apie minėtąjį teologą, išleista akademinės J. Brill leidyklos Leidene, kainuoja beveik tūkstantį frankų. Vienas lietuvių kilmės inteligentas, vardu Benediktas, parodęs man memorialinę lentą, bylojančią apie Abelio ir Eloizos nelaimingą meilę, įtikinėjo, esą geriau nusipirkti dešimt butelių gero vyno nei J.

Combes knygą apie Damaskijų, kainuojančią tik du šimtus frankų. Deja, aš taip ir nepaklausiau kolegos patarimo...

Kodėl Paryžius tapo mitiniu, o tiksliau - imaginaciniu miestu, egzistuojančiu ne tiek tikrovėje, kiek nukaršusio modernizmo vaizduotėje - liguistų asmenų memuaruose ir atkaklios bei kruopščiai palaikomos propagand-

(mukelta į 4 psl.)

Nekilnojamas turtas Lietuvoje gali brangti

Nekilnojamas turtas artimiausiu metu Lietuvoje gali smarkiai pabrangti. Šiuo metu ruošiamas įstatymo projektas, kuriame numatyta 5% mokestis fiziniams asmenims už pirmą kartą paroduodamą nekilnojamąjį turtą. Šis mokestis bus įskaičiuotas į paroduodamo turto kainą. Butų kainos Lietuvoje per pastaruosius kelis mėnesius pasikeitė nežymiai - brangiausi butai ir toliau tebėra Vilniuje, o šiauliuose ir Panevėžyje pinga keturių kambarių butai. Kovo mėnesį 3 kambarių butai Vilniaus centre kainavo nuo 108 iki 300 tūkst. litų, 4-ių kambarių - nuo 160 iki 400 tūkst. litų. Panašūs butai Klaipėdos centre atitinkamai kainavo 100-160 tūkst. litų. 4 kambarių butai šiauliuose ir Panevėžyje kainavo 40-60 tūkst. litų. Kauno ir Alytaus centre butų kainos panašios - 3 kambarių butai kainuoja 70 tūkst. litų. Palangoje 2 kambarių butas kainuoja 100-130 tūkst. litų, o 4 kambarių - 72-100 tūkst. litų. Nuosavi namai Vilniuje kainuoja 160-800 tūkst. litų, Kaune ir Klaipėdoje - 150-600 tūkst. litų.

Prieš vasarą pabrango namai Palangoje - 200-800 tūkst. litų. Komercinių patalpų nuoma Vilniuje kainuoja apie 100 litų už 1 kv. m, Klaipėdoje - 90 litų, Kaune - 70 litų. Perkant komercines patalpas, 1 kv. m kainuoja nuo 4 tūkst. litų. Patalpų nuomos rinkoje Lietuvoje aktyviai veikia Skandinavijos investuotojai. Užsienio investuotojai superka nekilnojamąjį turtą, kurį vėliau išnuomoja. Žemės ūkio paskirties žemė pradėjo koncentruotis stambių ūkininkų rankose. Derlingose vietovėse žemės naudmenos pabrango iki 3 tūkst. litų už hektarą. R

Sudarydami testamentus, nepamirškite geriausio draugo -

DARBININKO,

kuris kiekvieną savaitę skelbia naujienas lietuvių namuose

Aukštaitijos nacionaliniame parke

V. Kapočiaus nuotr.

Rytinė Lietuvos siena kontroliuojama

Ignalinos rajone, vienoje iš aukštumų, įsikūrė radiolokacinė kuopa. Nuo rugsėjo 1 dienos šis karinis dalinys pradės kontroliuoti Lietuvos rytinę oro sieną. Radiolokacinės stotys - rusų gamybos, maždaug 20-25 metų senumo. Jas Lietuvai padovanojo lenkai. Naujai įrangai įsigyti Lietuva neturi pinigų, nes viena stotis kainuoja apie 20 mln. USD. Turimų radarų kol kas užteks, nes jie kontroliuoja oro erdvę 300-350 km spinduliu. Ignalinos stotis - ketvirtoji Lietuvoje ir pirmoji suprojektuota ir statyta lietuvių. Kitos trys stotys juodkrantėje, šiauliuose ir šilutės rajone yra sovietų kariuomenės palikimas. Visų radiolokacinių stočių duomenys kompiuterizuota sistema patenka į bendrą valdymo centrą. LA

NEW JERSEY SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINERĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimas su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojo miesto - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENITĖS VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —
Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra**Kaip svarbi sava spauda**

"Darbininko" skaitytojų yra tokia apstė šeima, jog būtų stebuklas, jog metų laikotarpyje visi išliktų gyvi. Bet ir nėra tokia didelė, kad būtų gaila tik velionies ir jo artimųjų. Nuliūstama ir dėl skaitytojo, kurio adresą tenka iš kartotekos išimti. Kas laikraštį ilgiau ekspedijuoja, su tais adresais tarsi susigyvena. Skaitytojas turbūt niekada nepagalvoja, kiek daug kartų jis prisimenamas. Ir štai ateina laiškėlis: nėra... Labai gaila. Gaila ir tada, kai dėl kurių kitų priežasčių tenka išsiskirti. "Darbininko" skaitytojų šeima natūraliai mažėja, kaip ir kiekviena gyva žmonių bendruomenė. Bet žmonių bendruomenėje kasmet priauga naujų narių. Tuo būdu ji laikosi ir didėja. Ar ne taip turėtų būti ir su laikraščio skaitytojų šeima?

Amerikos lietuviai turi labai daug nuopelnų lietuviškai spaudai. Lietuvių laikraščiai ir knygos buvo pradėta leisti ir tada, kai Lietuvą slėgė Rusijos caristinė spauda, draudė lietuvišką rašto žodį ir už jį baudė katorga Sibire. Laisvoje Amerikoje buvo laisvė žodžiui ir raštui. Buvo leidžiama daug lietuviškų laikraščių ir knygų. Jos siekė taip pat rusų pavergtą Lietuvą ir prisidėjo prie kovos už lietuvių tautos laisvę.

Amerikoje išleista ir leidžiama daug lietuviškų laikraščių ir knygų. Kai kurie lietuviški laikraščiai Amerikoje yra išsilaikę 80 metų ir daugiau! Tai yra didelis Amerikos lietuvių nuopelnas. Tai rodo jų patriotizmą, ištvermę, pasiaukojimą, nes saviems laikraščiams išlaikyti, kai yra tokia gausa įvairių amerikiečių laikraščių, reikia aukos ir tautinio susipratimo. Gerai suprantame, jog joks kitas laikraštis neduos to, ką gali ir duoda lietuviški mūsų laikraščiai.

Pavarčius ankstesnius ir vėlesnius "Darbininko" komplektus, niekur nerasime nė mažiausio susvyravimo dėl lietuvių tautos nepriklausomybės. "Darbininkas" labai aiškiai ją gynė 1917-1918 metais, kai kiti lietuvių laikraščiai dar pasvyruodavo: autonomija ar nepriklausomybė? Gana tvirtai ir 50 metų trukusios okupacijos metu išlaikė savo liniją. "Darbininkas" sulaukdavo ir priekaištų: per smarkiai, girdi, puola norinčius su Lietuvos okupantu bendrauti bent kultūrinėje plotmėje. Kategoriskai sakėme: Ne! Jokio plyšio totalinėje kovoje!

Nedaug surasime lietuviškų laikraščių, kurie be pertraukos būtų ėję 80 metų su viršum. Čia maža būtų pasakyti, kad palankias sąlygas sudarė šio krašto demokratinė laisvė. Ir laisvėje silpnieji miršta greičiau. Jeigu kai kurie mūsų laikraščiai išsilaikė per abu didžiuosius karus bei depresiją, tai rodo jų leidėjų, skaitytojų, rėmėjų, na ir redaktorių, tvirtą tautinę sąmonę ir ištvermę. Malonu pasidžiaugti, kad prie šių ištvėrusiųjų priklauso ir "Darbininkas", gyvenęs jau 83-čiuosius metus ("Darbininko" pirmasis numeris išleistas 1915 m. rugsėjo 19 d.).

Lietuviškoji spauda turi informuoti ir formuoti lietuviškąją visuomenę, kad ji būtų vieningesnė bendroje mūsų kovoje su lietuvių tautos priešiniais, kurių nestinga nė pačių lietuvių tarpe, nes nė viena tauta nėra apsaugota nuo išdavikų ir parsidavėlių.

Sąlygos toliau išsilaikyti nėra be rūpesčio visiems Amerikos lietuvių laikraščiams, kai ankstesnė karta vis retėja, o jaunesnioji nuliūtvėja. Kitos tautos, kaip vokiečiai ir lenkai, čia yra praradę daug savo spaudos. Lietuviai dar gerai laikosi. "Darbininkas", remiamas uolių skaitytojų, amžių tės toliau, tarnaudamas steigėjų idealams - lietuviybei ir krikščionybei.

**LIETUVOS PEN CENTRAS
- 60 METŲ
UŽTRUKUSIO GIMDYMO
ISTORIJA**

Rodos, dar tik vakar šventėme Lietuvių PEN centro, pirmosios nepriklausomos tarptautinės Lietuvos organizacijos dar prieš nepriklausomybę, įkūrimą, o dabar jau skaitome jo pirmininkės Galinos Čepinskienės straipsnį apie pirmąjį centro dešimtmetį ("Darb.", 98.VI).

Lietuvių PEN centras, anot pirmininkės, buvo įkurtas Romualdo Lankausko iniciatyva 1989 m. vasario 23 d. Vilniuje, o į Tarptautinį PEN priimtas jo konferencijoje Maastrichte, Olandijoje, gegužės 11 d. Iš tikrųjų, PEN kūrimas užtruko apie 60 metų. Minėdami dešimtmetį, bent trumpai pažvelkime į tuos šešis dešimtmečius.

Apie Tarptautinį PEN išgirdau po karo, Vokietijoje. Patyriau, kad jame, kaip pilnateisiai nariai, veikia latvių ir estų centrai, bet ne lietuvių. Jau tada kilo klausimas, kodėl taip atsitiko ir kodėl lietuviai negali pasinaudoti tokia puikia arena įsijungti į pasaulio kultūrą ir pabrėžti savo savitumą ir valstybinį testinumą? Ir - kaip į tą Tarptautinį PEN įsiliugti?

Jau Amerikoje, iš savo bičiulio ir bendradarbio a. a. Stepo Zobarско, sužinojau apie pačias ankščiausias lietuvių rašytojų iniciatyvas savo PEN centrui pagimdyti. Vėliau tas žinias dalinai patvirtino ir papildė Londone gyvenęs romanistas Fabijonas Neveravičius. Latviams ir estams karo išvakarėse įsteigus savo centrus, tą suskato daryti ir lietuvių autoriai. Tačiau Lietuvos vyriausybė nusprendusi, kad įtampai Europoje didėjanti, poksi žingsnis labai suerzintų pavojinguosius Lietuvos kaimynus. Tarptautiniam PEN 1933 m. pasmerkus

Ramybė buvo apgaulinga**Algirdas Liepa**

Daug metų praėjo nuo 1940 metų tragiškų vasaros įvykių, kurie turbūt niekada neišdils iš juos pergyvenusių liudininkų atminties.

Birželio 15 dienos rytas buvo šviesus, saulėtas. Danguje lėtai plaukė balti debesėliai, soduose dūzgė bitės. Mieste buvo ramu tylu, gatvės tuščios, parduotuvės uždarytos. Tačiau ši ramybė buvo apgaulinga. Vasaros kvapų prisotintame ore tvyrojo grėsminga nuojauta, lyg tyla prieš audrą, kuri ilgus metus siautės ir žmonių širdyse naikins tai, kas buvo sunkiai iškovota - laisvės ir Tėvynės meilės jausma...

Tą rytą radijas perdavė TASS-o pranešimą, kuriame buvo skelbiama, kad Tarybinė vyriausybė, norėdama užtikrinti tarybinių karių igulų saugumą Lietuvoje, įveda papildomus tarybinės kariuomenės dalinius. Ir visais Lietuvos keliais nusirito pilka, apdulkėjusi, grėsminga banga iš rytų, žlėgsėdama tankų vikšrais.

Okupacinės Raudonosios armijos daliniai artėjo ir prie Panevėžio. Sujudo, subruzdavo miesto "proletarai". Laisvės aikštėje susirinko būrelis žmonių: žinomi girtuoklėliai, keletas darbininkų ir šiaip neiškaus amato, prijauciantys bolševikams, piliečiai. Kelių bolševikėlių kurstomi, nešini raudona vėliava ir lydimi būrio smalsuolių, jie patraukė link miesto kalėjimo. Sustoję prie geležinių vartų, jie ėmė reikalauti, kad įleistų į vidų.

Priziūrėtojas išpėjo juos, kad išsiskirstytų ir iššovė į viršų. Tada jie į odinį maišą įdėjo sunkų akmenį ir ėmė daužyti vartus, kurie netrukus atsivėrė, ir triukšminga gauja įsibrovė į kalėjimą. atėmė iš priziūrėtojų raktus, atrakino kameras ir paleido apie 100 kalinių, kurie išbėgiojo po miestą ir jo apylinkes.

Miesto policijos pareigūnai, pasikvietę į pagalbą šaulius, jaunaliuvius, skautus, iki vakaro sugaudė beveik visus pabėgėlius. Po pietų miesto gatvėse pasirodė pirmieji sunkvežimiai su sovietų kariais, o už jų, ardydami gatvės grindinį, šliaužė gremėdžiški tankai. Nusiminė, įbauginti žmonės bijojo išeiti į gatvę. Nebuvo mieste jokių su tiktuvių su gelėmis, kaip vėliau buvo rašoma tuometinėje spaudoje. Prisimenu, kokia niūri nuotaika ir nerimas vyravo

Nuotrauka iš Lietuvos genocido ir rezistencijos tyrimų centro archyvu

okupantai. Mašinos kėbule riogsojo "Maksim" markės kulkosvaidis. Žemaūgiai, apdulkėję, sulamdytomis palaidinėmis apsirengę kareivėliai lipo iš mašinos. Nuo

jų sklido aitrus prakaito ir machorkos kvapas. Jie buvo apsiavę nudėvėtai batais, o blauzdos apvyniotos juodos spalvos juostomis, kurias vėliau pradėta vadinti "šešioliška respublikų". Kokie menki ir vargani jie mums tada atrodė, palyginus su mūsų tvirtais, augalotais kariais, apsirengusiais geros vilnonės medžiagos uniformomis.

Po pietų, keldami pragarišką užesį, virš miesto suko ratus, išsiričiau po tris, griozdiški ke-

turmotoriai lėktuvai. Jų atrodė labai daug, todėl kad jie, kaip vėliau sužinojome, skraidė pamainomis vieni pakildavo nuo Pajuostės aerodromo, kiti leis-

Lietuviška salelė Kaliningrado srityje

Praėjus beveik 20-čiai metų po atidarymo bus atnaujinamas lietuvių literatūros klasiko Kristijono Donelaičio memorialinis muziejus, esantis Rusijai priklausiančioje Kaliningrado srityje, bu-

vusiamie Tolminkiemyje. Numatomi darbai kainuos apie 200 tūkst. litų. Pinigų skirs Lietuvos Vyriausybė, o dirbs Lietuvos statybininkai. Muziejus Tolminkiemio bažnyčioje buvo atidary-

davosi.

Po kelių okupacijos dienų prasidėjo naktiniai suėmimai. Taip dingo be žinios mano buvęs mokytojas, miesto jaunaliuvių vadas J. Piktžirnis, Geležinio Vilko sąjungos veikėjas K. Daukas ir kiti miesto patriotinių organizacijų aktyvistai.

Prasidėjo "naujas, Stalino saulės spindulių nušviestas" gyvenimas. Niekas dar tada nežinojo, kiek vargo ir kančių teks išgyventi Lietuvos žmonėms, nežinojo, kad po metų šimtus miesto inteligentijos atstovų, tarp jų ir mūsų šeima, prekinis ešalonas gabens į šaltą ir tolimą Sibirą.

tas 1979 metais, po beveik 11 metų užsitęsio restauravimo. Bažnyčia 1756 metais pastatė ir iki mirties - 1780 metais - joje klebonavo Kristijonas Donelaitis. Nuo 1992 metų kiekvienais metais į Tolminkiemį iš Vokietijos Bremeno miesto atvažiuoja tolimas poeto palikuonis Lutz F. W. Wenau. Jo tėvas gimė netoli buvusios Gumbinės, o senelė Augustė turėjo Donalies pavardę. Vokiečiai muziejaus reikmėms kasmet perduoda po nedidelę piniginę auką. Pasak jų, tai, kad šis muziejus veikia Tolminkiemyje, yra tarsi stebuklas. Kristijono Donelaičio memorialinio muziejaus įkūrimas prieš dešimtmečius buvo neregėtas įvykis, nustebinęs rusus. Lietuviai, tuomet vieninteliai Sovietų Sąjungoje, sugebėjo gauti leidimą ir atstatyti bažnyčią. Dabar muziejų ir jo teritoriją priziūrėti darbuotojams padeda atvažiuojantys talkininkai iš Lietuvos. Statybininkai dar šią vasarą pakeis suskilusias bažnyčios stogo čerpes, nudažys vidaus ir išorines sienas, atliks kitus darbus. Muziejaus visiškai neremia Kaliningrado srities valdžia. Vietiniai gyventojai taip pat nepasidrovi išlaužyti tvorų ar pasodintų gėlių. Muziejuje dirba kelios miestelio gyventojos. Joms atlyginimai, kaip ir visoje Rusijoje, mokami nepastoviai, tačiau jos nenori palikti muziejaus, juolab, kad ir išeiti nėra kur. Kitais metais bus minimos 285-osios Kristijono Donelaičio gimimo metinės. Tai būtų gera proga vėl iškelti žemės nuomos klausimą. Pasak muziejaus kūrėjo Napalio Kitkausko, Kaliningrado sritis jau nepajėgi pasirūpinti muziejumi. Anksčiau buvo atsisakyta "Lietuvai nuomoti šią vietą, tačiau dabar būtų galima vėl pabandyti išspręsti šį klausimą. LR

Iš k. į dešinę: čekų rašytojas Jan Beneš, Čekoslovakijoje ilgai kalėjęs už disidentinę veiklą ir paleistas tarpininkaujant Tarptautiniam PEN ir Arthurui Milleriui, ilgai gyvenęs JAV, į čekų kalbą išvertęs J. Pajaujo knygą "Genocide in Lithuania"; Elizabeth Patterson, Tarptautinio PEN biuro Londone vedėja, daug padėjusi Lietuvos reikalui; dramaturgas, tarptautinio PEN in Exile vicepirmininkas Algirdas Landsbergis

kad ta padėtis galėtų pasikeisti. Kai kurių centrų vadovams Sovietų Sąjunga, nors ir "netobula", vis tik buvo "socializmo šalis", patrauklesnė už "Didįjį šėtoną" - JAV. Autonomiškas lietuvių centras? Kokia iliuzija! Egzilių haliucinacijos! Ar lietuvių rašytojai Lietuvoje prašo tokio centro?

(nukelta į 4 psl.)

■ Vidurio ir Rytų Europos valstybių gyventojai ir toliau palankiai vertina savo valstybių įstojimą į ES (Europos sąjungą) perspektyvas. Apie tai pranešė Europos Sąjungos viešosios nuomonės tyrimo agentūra Eurobarometr. Apklausą 10-tyje Vidurio ir Rytų Europos valstybių buvo atlikta pernai lapkritį - likus keturiems mėnesiams iki derybų pradžios paskelbimo. Anot Eurobarometr, daugelyje Vidurio ir Rytų valstybių parama narystei ES išlieka didelė, o kai kuriose kandidatuojančiose šalyse ji netgi išaugo. Visose iš 5 derybas pradėjusių valstybių įstojimą į ES remia vidutiniškai 59% apklaustųjų. Šis skaičius išaugo visose šalyse išskyrus Lenkiją, kur parama narystei ES ir anksčiau buvo didžiausia.

■ Liepos 14 d. Braunsvilio miesto Texas valstyje teismas paskelbė, kad suimti trys vyrai, susiję su Texas separatistų grupuote, kuri rengė sąmokslą nužudyti JAV prezidentą Bill Clinton. Sąmokslininkai rengėsi pasikėsinti į prezidentą ir kitus JAV vyriausybės pareigūnus AIDS virusu užnuodytais kaktusų spygliais. Federalinių tyrimų biuras (FBI) pranešė, kad įtariamieji 72 metų Johnnie Wise, 43 metų Jack Grebe ir 63 metų Oliver Emigh rengėsi pasinaudoti perdarytais žiebtuvėliais ir šauti į savo aukas spyglius, užnuodytus AIDS virusu, juodligės arba pasiutligės sukėlėjais. Rengto sąmokslu aukomis turėjo tapti B. Clinton, FBI direktorius L. Freeh, JAV generalinė prokurorė J. Reno ir kiti pareigūnai.

FBI pranešė, kad birželio 12 d. B. Clinton'ui ir kitiems pareigūnams elektroniniu paštu buvo išsiųstas dokumentas, pavadintas "Karo paskelbimu".

Mitologinio Paryžiaus apreiškimai

(atkelta iš 2 psl.)

dos žiūrone? Koks nors dievotas atnašautojas struktūralizmo dievams be jokios abejonės tartų, kad prieš Paryžių nublanksta trisdešimties tironų iškankinti Atėnai, Isfahanas ir Fezas. Ir aš negalėčiau ginčytis, kad saulės nužertos Senos krantinės su atokaitoje snaudžiančiais komunarais nėra kupinos žavesio; ir ne tik dėl to, kad pasirašęs bukinisto dėžėje, gali iš paties dugno išsitraukti retos knygos tomą ar šypetėti pro šalį žingsniuojančiai manekenei. Ne. Paprasčiausiai smagu, kad Paryžiaus vėjas kedena plaukus ir tu esi vienas iš tų, kurie niekada nebežino teisingo atsakymo į kardą iškėlusio angelo klausimą...

Plintant Švietimo amžiaus inspiuotam pozityvizmui ir socialistinių utopijų idėjoms (kurių dialektine atsvara tapo spiritualizmas ir dadaizmas), prancūzų revoliucijos lozungai ėmė vaidinti archetipinį vaidmenį. Panašų vaidmenį įgavo ir Bonaparto kaip naujojo Cezario veikla. Suprantama, maištautojai skaitė ne tik Plutarcho įžymių žmonių aprašymus ir Voltero padavimus: keletą šimtmečių jie puoselėjo "naujo pasaulio" viltį. Prancūzija visą devynioliktąjį amžių buvo tarytum triumfo epifanija ir laisvės pažadas. Beveik visi palaikė pažangos ir permanentinio avangardo idėją, kuri netruko pasireikšti triukšmingais perversmais dailėje, literatūroje ir kitose gyvenimo srityse. E. Delecroix nutapyta moteris ant barikadų, Eifelio bokštas ir diržablis - tai didžiojo polėkio simboliai. Tad Paryžius virto visokio plauko revoliucionierių, anarchistų, ateities orakulų ir bohemos būvuoju miestu. "Madų Paryžius" su ilgakojėmis damomis, vietoj perukų užsidėjusiomis tuščiaividurius buroklus, tėra viso labo "nuosėda", apgailėtina didžiojo užmojo liekana, kerinti patiklias moteris. Tuo tarpu provincialūs rusai aklai kopijavo ne tik architektūros stilių ir dekadentes manieras, bet pasiryžo pažodiškai įgyvendinti futuristinę

viziją, kuri netrukus tapo tragiška parodija... Tačiau, žengiant iš tradicinės visuomenės į modernistinę, Paryžiaus mitas paliko gilų įspaudą tiek sąmonėje, tiek ir pasąmonėje, todėl dažnas turistai nenuilstamai ieško ir idėmiai laukia stebuklo: kur čia genijų ir pranašų relikvijos, kur ta rojus nostalgija dvelkianti meilė ant suolų po kaštonais? Triumfo arkos bei platūs saulėti bulvarai ekscentriškajam G. Bataille netgi pakišo mintį apie užslėptą analogiją tarp muziejaus ir skerdyklos.

Bet kad ir kaip ten būtų, Paryžiuje vis dar galima studijuoti pačius nuostabiausius dalykus, netgi staiga atsidūrus dirbtinės šviesos ir fejerverkų užlietoje scenoje, kurioje neištikimos britų žmonos, išskylančios su meilužiais arabais (kuo ne impresionistiniai "pusryčiai ant žolės!") tampa "pasaulio princesėmis" - pasaulio, kuriame prietarų ir neišmanymo (kaip visada) pilni eiliniai arlekinai dėvi popierines triumfo kaukes.

Siūloma pirkti Lietuvos prekes

Krašto apsaugos ministerija nutarė reikalauti, kad užsienio valstybių gamintojai, iš kurių bus perkama įranga Lietuvos krašto apsaugai, dalį lėšų išleisti Lietuvoje. Toks nutarimas galioja kompanijai "Harris", iš kurios už 5.5 mln. USD Lietuva perka radijo ryšio įrangos. "Harris" Lietuvoje ketina įsigyti elektronikos prekių. Tie patys reikalavimai bus taikomi ir JAV kompanijai "General Motors", kuri siūlo Lietuvai automobilių. Pasak viceministro Jono Kronkaičio, karais toks sprendimas apsunkina derybas, tačiau jis naudingas Lietuvai - nebūtina pirkti prekes, galima pirkti daiktus, paslaugas, investuoti į kurią nors sritį. Kaip tik tokios derybos dabar vyksta su švedais, kurie siūlo prieš-tankinės ginkluotės "Carl - Gustav". LA

Trakų ežerai

V. Kapočiaus nuotr.

"Trakų festivalis" padėtų Trakams

Trakų pilies Didžiojoje menėje įvyko "Trakų festivalio" meno tarybos ir iniciatyvinės grupės posėdis. Jame nutarta inicijuoti festivalį 1998-2009 metais. "Trakų festivalis" pirmiausia skiriamas Lietuvos vardo paminėjimo 1000-mečiui. Juo bus siekiama atkreipti Lietuvos ir pasaulio visuomenės dėmesį į Lietuvos istorinį ir kultūrinį centrą, skatinti Trakų miesto, istorinio nacionalinio parko, Trakų istorijos muziejaus, saugomų ir prižiūrimų vertybių integravimą į šiuolaikinę visuomenę gyvenimą. "Trakų festivalio" meno tarybos nariais yra Rusijos baleto legenda Maja Pliseckaja, kompozitorius Rodion Ščedrin, Lietuvos operos solistas Vladimiras Prudnikovas, Valstybinio simfoninio orkestro meno vadovas ir vyriausiasis dirigentas Gintaras Rinkevičius, Lietuvos kamerinio orkestro vadovas Saulius Sondeckis. "Trakų festivalį" numatoma atidaryti liepos 10 dieną Trakų pilies kieme. Jame turėtų tilpti apie 1.5 tūkst. žiūrovų. Atidaryme bus atlikta Arthur Honeger oratorija - misterija "Jeanna D'Arc". Šiame pastatyme

sutiko dalyvauti Londone gyvenanti lietuvių aktorė Ingeborga Dapkūnaitė, aktorius Vladas Bagdonas, solistai Irena Milkevičiūtė, Alma Buzaitė, Vladimiras Prudnikovas. Liepos 15-ą - Žalgirio mūšio metinių proga - rengiamas pučiamųjų orkestrų, chorų, solistų koncertas. Liepos pabaigoje koncertą surengs žymiausi Lietuvos dainininkai. "Trakų festivalio" uždarymas numatytas rugpjūčio 29 dieną Richard Strauss opera "Salome". Festivalio metu bus surengtas ir didelis baleto žvaigždžių koncertas. Jame turėtų dalyvauti Gedimino Tarandos

baleto trupė iš Sankt Peterburgo.

Maja Pliseckaja mano, kad galima būtų sulaukti baleto artistų ir iš New Yorko. Pati Maja Pliseckaja ir jos vyras Rodion Ščedrin labai entuziastingai priitaria "Trakų festivalio" rengimui. Netoli Trakų prie Aukštadvario ežerų jie turi vilą, į kurią atvyksta, kai tik turi laisvo laiko. Beje, Rodion Ščedrin sakė, kad dauguma jo kūrinių parašyta būtent čia. Maja Pliseckaja sakė, kad, jei yra žemėje rojus, tai jis čia. Vietą savo vilai Maja Pliseckaja išsirinko skrisdama sraigtasparniu. R

Keičiasi Vilniaus veidas

"Palangos" restoraną Vilniaus centre įsigijo bendrovė "Litimpeks lizingas". Anksčiau ši bendrovė jau buvo įsigijusi 30% "Palangos" restoraną akcijų, dabar už 8.5 milijono litų įsigijo likusius 70%. Šiuo metu kadaise buvusiame garsiaame "Palangos" restorane veiks "Bingo" salonas ir automobilių parduotuvė. Šioje vietoje per dvejus trejus metus

bendrovė "Litimpeks lizingas" ketina pastatyti 10-15 tūkst. kv. m ploto administracinį pastatą su požeminiais garažais. Statybos turėtų prasidėti jau ši rudėnį. Į pastatą atnaujinimą bendrovė ketina investuoti 30-40 mln. litų. Tai pirmas stambus "Litimpeks lizingo" veiklos lizingo projektas. Bendrovės turtais - apie 11.7 mln. LA

LIETUVOS PEN CENTRAS - 60 METŲ UŽTRUKUSIO GIMDYMO ISTORIJA

(atkelta iš 3 psl.)

Reikėjo apsišarvuoti kantrybe ir nesiliauti aiškinus, suvažiavimų paskaitėlose kalbėjus apie savitą lietuvių (ne "tarybinę") literatūrą, Lietuvos okupaciją. Paguoda ir pasipirtis atėjo iš blaivesniųjų vakariečių (prancūzų Rene Tavernier, Emmanuel Clancier, brito Francis King, olando den Doolard, ir daugelio kitų). Geriausiai padėtų suprato rašytojai iš anapus geležinės uždangos, ypač lenkai, vengrai, slovėnai, chorvatai. Čekoslovakijos valdžia į užsienį išleisdavo tik ideologiškai patikimus rašytojus. Maskvos akys, ausys ir garsiakalbiai PEN suvažiavimuose buvo Rytų Vokietijos ir Bulgarijos centrai, kurių aparatūškai piestu stojosi prieš lietuvių PEN centro idėją.

Lietuviškąją iniciatyvą apsunkino ir septintajame dešimtmetyje besikeičianti tarptautinė padėtis. Vengrų 1956 m. revoliucija jau slinko užmarštin, Čekoslovakija liberalėjo, ore sklandė "taikingo sambūrio", "priešiškų ideologijų suartėjimo ir susiliejimo", "europinio komunizmo", "socializmo žmogišku veidu" idėjos. (Kaip neseniai "Drauge" rašė Liūtas Mockūnas, pasukti "į kairę" buvo nutarta ir viename Šviesos-Santaros suvažiavime; gal susilauksime ir tos daugiaraiškės "kairės" tuometinio apibūdinimo.) Tarptautiniame PEN "mažytės" Lietuvos centro klausimą į šalį nustūmė gigantiškas projektas - SSRS turi būti įtraukta į PEN, kuri tuomi taps tikrai pasauline organizacija.

Maskva tam projektui energingai pritarė; PEN konferencijose pradėjo rodytis nauji svečiai - stebėtojai, SSRS Rašytojų Sąjunga vadinamo literatūrinio viešnamio pareigūnai. Tačiau Sovietų Sąjunga taip ir neįstojo į PEN. Nuo tokios "palaimos" PEN klubą išgelbėjo Maskvos godumas: ji pareikalavo bematant uždaryti estų ir latvių centrus; užtikrinti SSRS, kad "provokacinės" diskusijos apie lietuvių centrą bus bematant nutrauktos; ir priimti į PEN bent 15 sovietinių centrų, atstovaujančių kalbines grupes. Pagrindinis reikalavimas - pakeisti PEN chartą, panaikinant "išraiškos laisvės" sąlygą.

O laikai vėl ėmė keistis - geryn. Čekoslovakijos invazija 1968 m. palaidojo paskutiniąsias "socializmo žmogišku veidu" iliuzijas. "Europinio komunizmas" supliuško. Čekų ir slovėnų rašytojų persekiojimas galutinai "atvertė" kai kuriuos dar neseniai "sovietinį socializmą" teisinusius rašytojus (Arthur Miller, Susan Sonntag, etc.). Česlovas Milošas ir kiti lenkų poetai vis labiau veikė amerikiečių intelektualus. Solženycino epas įrašė "gulagą" į pasaulio rašytojų žodynus ir sąžines. Lenkas Wojtyła atsisėdo į Šv. Petro sostą, Lenkijoje užgimė "Solidarumo" sąjūdis.

Keitėsi ir patsai Tarptautinio PEN pobūdis. Kai kurie jo nariai skundėsi (ne be pagrindo), kad PEN ima virsti ne tiek literatūrine, kiek žmogaus teisių organizacija. PEN Kalinamųjų rašytojų komitetas tapo svarbiausiuoju organizacijos skyriumi. Iš Lietuvos, ypač nuo 1972 m., ėmė skliti žinios apie savilaidą, demonstracijas, taikingą pasipriešinimą. Čekų vertėjo ir artimo bendradarbio George Theiner Londone redaguojamas žurnalas "Index on Censorship" noriai spausdino lietuvišką medžiagą. Visa tai lengvino pastangas įtikinti PEN narius, kad Lietuva turi būti priimta į pasaulinę rašytojų organizaciją.

Tapęs nuolatiniu PEN Kalinamųjų rašytojų komiteto nariu, ji užverčiau į anglų k. išverstomis ištraukomis iš Lietuvos savilaidos. Nepaisant kai kurių centrų protestų, PEN nutarė, kad savilaidinės spaudos darbuotojai, kaip "žurnalistai", nusipelno PEN dėmesio ir pasipirties. Gajauska, Iešmantą, Terlecką, Petkų ir kt. garbės nariais priėmė švedų, anglų, amerikiečių, škotų, etc. centrai. Jų šeimoms buvo siunčiami siuntiniai, o jų kalintojams - nesiliaujantys užklausimai apie įkalinimo "teisėtumą" ir kalinių sveikatą.

Akcija už Lietuvos PEN centrą sustiprino Tomo Venclovos atvykimas į JAV 1976 metais. Jis bematant įsijungė į PEN-in-Exile centrą ir autoritetingai prabilo konferencijose, kaip autorius, Lietuvos Helsinkio grupės narys, ir rusų opozicinių rašytojų bendradarbis. Per egzilų centrą vis veikliau reikėsi ir Stasys Goštautas, kurio pažintys su Pietų Amerikos ir Ispanijos intelektualais išplėtė Lietuvos Sąjungininkų ratą.

Gorbačioviui perėmus braškančios imperijos vairą, atsivėrė naujos galimybės. Tuometinis PEN pirmininkas Francis King tiesiai kreipėsi į Mr. Perestroika persekiojamų lietuvių reikalą, panašius laiškus siuntė JAV, Norvegijos ir kt. centrai. Prabilo ir Lietuvos rašytojai, atvirai atmesdami imperiją ir reikalaujanti žmogaus bei tautos teisių. Jie pradėjo lankytis užsienyje, artimiau bendrauti su išeivijos autoriais. Lietuvių PEN centro idėja ypač domėjosi Ro-

mualdas Lankauskas, jau anksčiau bendravęs su danų PEN nariais. Su juo laiškais aptarėme bendrą strategiją, nusprendėme, kad tokį centrą reikia formaliai įsteigti dar prieš Maastrichte, Olandijoje, įvyksiantį PEN suvažiavimą. Tas svarbus žingsnis buvo žengtas Vilniuje 1989 m. vasario 23 d.

Mūsų tebelaukė paskutinis, didžiausias išbandymas - priėmimą turėjo balsų dauguma patvirtinti visuotinis suvažiavimas. Pasisekimas nebuvo užtikrintas. Ir taip, Maastrichte, pirmą sykį paspaudėme rankas - Lankauskas iš Vilniaus, Landsbergis iš New Yorko. Po poros dienų prie mudviejų prisijungė iš Bostono atskridęs Goštautas.

Gorbačiovinėje Maskvoje tebeveikiantis KGB poskyris, SSRS Rašytojų Sąjunga, dar sykį mėgino užbėgti mums už akių. Balandžio mėnesį, Maastrichto suvažiavimo išvakarėse, Maskvos "Literaturnaja Gazeta" paskelbė, jog sudaromas "sovietinis" PEN centras, kurio atstovai vyksiantys į Olandiją ir prašysiantys, kad jis būtų priimtas į Tarptautinį PEN. Centro "iniciatyvinė grupė" buvo sudaryta iš rusiškai rašančių autorių, išskyrus Justiną Marcinkevičių, kuris (greičiausiai, be jo žinios ar sutikimo) buvo minimas kaip vienas to "internacionalinio" centro vicepirmininkų.

Šis Maskvos gambitas iš tikrųjų padėjo lietuviams. Dar iš skėstančio laivo neišbėgioję literatūriniai žiurkinai, atrodo, buvo taip sutrikę, jog pamiršo perskaityti PEN taisykles - kad PEN centrai sudaromi ne "internacionaliniu", bet tautiniu ir kalbiniu pagrindu. Kadangi "sovietų tauta" ar "sovietų kalba" niekad neegzistavo, Maskvos prašymas bematant atsidūrė krepšyje.

Kitas smūgis Maskvai buvo į Maastrichtą svečių-stebėtojų teisėmis atvykusi "sovietinių rašytojų" delegacija. Pirmą sykį ją sudarė ne KGB literatai, bet autentiški, nepriklausomai mąstantys autoriai. Jie su mumis draugiškai bendravo ir tvirtai pasisakė už nepriklausomą lietuvių centrą.

Ir taip lietuvių centras buvo beveik vienbalsiai priimtas į Tarptautinį PEN. Dar ausyse tebeskamba desperatiškas, tartum dykumoje šaukiantis, Rytų Vokietijos atstovo balsas: "Kaip jūs galite priimti sovietinėje teritorijoje rašančių autorių centrą, neatsiklausę Maskvos? Tai akipelėiška!" Tą patį vakarą laimėjimą atšventėme uždromajame bankete, drauge su latvių, estų ir kitais draugiškais rašytojais.

Tai buvo nepaprastas pavasaris. Su Lankausku dirbome sklandžiai, sutartinai, kaip gerai susižaidusi tenisininkų pora. Juokavome, kad būsime pavyzdžiu besikeliančios Lietuvos politikams.

(bus daugiau)

Vertybinių popierių biržos virsta azartinių lošimų namais

Pasaulio vertybinių popierių biržose akcijų kainos kyla ir kyla, nors ekonominiai įvairių firmų rodikliai toli gražu nėra puikūs. Ekspertų manymu, kylančios vertybinių popierių kainos jau seniai neturi nieko bendra su realia padėtimi - tai tiesiog biržos dalyvių įkarštis, kuris vieną dieną gali atvėsti. Vienas seniausių pasaulyje biržos maklerių A. Kostolanis (jam 92 metai!) sako, kad viskas biržoje dabar priklauso nuo to, ko prekyboje atsiras daugiau - kvailių ar akcijų.

Jau keleri metai kvailių pasaulio vertybinių popierių biržose yra per akis. Akcijų paklausa vis didėja, vertybinių popierių prekybos indeksai seniai peržengė bet kokias sveiku protu paaiškinamas normas. Vokietijos pagrindinių akcijų indeksas dabar yra 5500 - tai šiais metais jau 31 prekybos indekso dydžio rekordas.

Amerikos vertybinių popierių biržą apsidusi dar didesnė karštinė. Dow-Jones indeksui reikėjo 99 metų, kad 1995 metų vasarį pirmą kartą pasiektų 4,000 punktų ribą. O per paskutiniuosius 3 metus prekyba akcijomis taip išaugo, kad iki 10,000 punktų tetrūksta tik vos daugiau nei 500 punktų. Vokietijos "Commerzbank" vertybinių popierių prekybos skyriaus vadovas H. Smidt apie tokių kainų augimo tempus ir galimas pasekmes sako, kad, tužint galvoje dabar į vertybinius popierius investuotas sumas, didžioji 1987 metų krizė atrodo lyg vaikiškas žaidimas.

Tokia situacija turi savo priežastis. Bankų už indėlius mokamos palūkanos visame pasaulyje dabar yra labai mažos, todėl turintys atliekamų pinigų ir norintys investuoti žmonės neturi jokio kito pasirinkimo - tik akcijas. Be to, žlugus Azijos rinkoms, milijardai ten investuotų dolerių buvo pamesti į Amerikos ir Europos vertybinių popierių rinkas. Šių pinigų tiek daug, kad kartais biržose jų būna daugiau nei pagal kompanijų ekonominės veiklos rodiklius įvertintų vertybinių popierių. Tuomet kainos ir pradeda kilti kaip ant mielių.

Tačiau šių objektyvių priežasčių nepakanka, kad būtų galima paaiškinti dabar beveik viso pasaulio vertybinių popierių biržą apėmusią karštinę. Daugelio investicinių fondų vadovai jau pradeda kalbėti, kad čia yra kažkas negerai, kad šiuo metu akcijų prekyba labiau valdo beprotybę nei racionalus išsiaiškinimas.

Laikraštis "Süddeutsche Zeitung" susidariusią situaciją apibūdino tiesmukiškiau: godumas visiškai sugrauzė biržos maklerių smegenis.

Kalbos apie beprotybę turi rimtą pagrindą, nes turimi argumentai prekybos akcijomis pagyvėjimą paaiškina tik iki tam tikros ribos. Toliau prasideda iracionalūs dalykai. Garsi Vokietijos automobilių prekybos firma "Erich Sixt" praėjusiais metais išties dirbo geriau, tačiau ne tiek, kad jos akcijos pabrangtų 670 procentų. Telekomunikacijų kompanijai "Mobilcom" dabar vadovauja tikrai gera, išradinga komanda, tačiau vis tiek to per mažą, kad firmos vertybinių popierių vertė išaugtų 1261 procentų! O mažos Vokietijos bendrovės EM.TV veikloje nebūta visiškai jokių permainų, tačiau jos akcijos per 7 mėnesius pabrango net 2179 procentais!

Šiuo metu beveik visuose pasaulio bankuose rizikos kontrolės vadybininkams įsakyta labai priekabiai sekti maklerių veikla, neleisti jiems pasiduoti visuotinei beprotybei. Net pagarsėję optimistai, tokie kaip banko "Sal Oppenheim" finansininkas M. Graf, sako, kad širdyje pradeda jausti didelį nerimą, kai pamato šuoliais augančias vertybinių popierių kainas. Drezdeno banko valdybos pirmininkas L. Fischer kadaise pats prekiaavo biržoje, jis kaip tikras makleris labiausiai pasikliauna savo instinktais, o ne išsiaiškinimais. "Mūsų laukia kažkas labai nemalonaus", - sako jis, išsiklausęs į savo pojūčius.

Tarptautinių atsiskaitymų bankas Šveicarijoje išplatino pranešimą, kuriame biržos prekybos dalyvių buvo prašoma atsišaukti ir gerai pasverti, ar verta į vertybinių popierių prekybą mesti naujus milijardus. Gal geriau juos panaudoti kaip esamų akcijų kainų išsaugojimo garantą? Tačiau į tokius perspėjimus dabar niekas nekreipia dėmesio. Mat biržos tikrovė - maklerių įsitikinimu - neturi nieko bendra su realia ekonomika. Įvykis biržoje ir įvykis realioje, ką nors kuriančioje ar gaminančioje ekonomikoje, prekeivių vertybiniais popieriais manymu, yra du skirtingi dalykai.

Nuo 1980 metų pasaulio vertybinių popierių biržų kapitalas išaugo 1388 procentais, nors bendras sukurtas naujas kapitalas per tą patį laikotarpį padidėjo tik 60 procentų. Geriausiai grynai biržoje atsiradusi kapitalo vertė matyti iš prekybos vadi-

namaisiais derivatais - išvestiniais dydžiais. Tai gali būti įvairūs dalykai - pavyzdžiui, prekyba valiutomis, kurių biržos kaina bus nustatyta tik po pusės metų. Sakykim, už markes perkami doleriai pagal tam tikrą grynai spėjimo būdą nustatytą kainą. Jei po pusės metų doleriai pabrangsta, o būna nupirkti pigiau, pirkėjas išlošia. O jei atvirkščiai - daug praranda. Vokietijoje šiuo metu yra prekiaujama apie 7000 derivatų rūšių. Vien tik JAV "Citibank", prekybos išvestiniais biržos produktais lyderis, kiekvieną mėnesį sudaro sandorių už 4 milijardus Vokietijos markių. Kasmet prekybos derivatais apimtys padvigubėja.

Vokietijoje prekiaujama ir to-

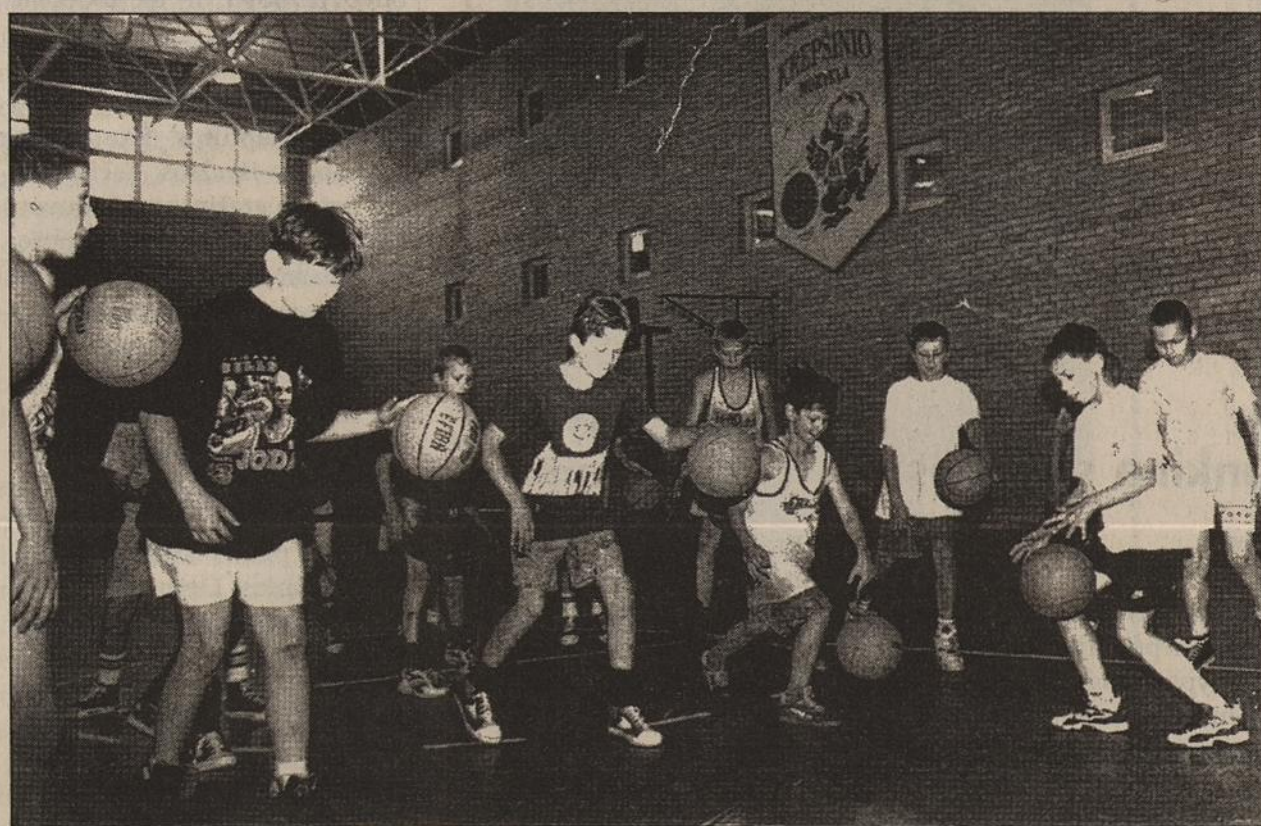
kiais išvestiniais dydžiais, kokie Amerikoje yra uždrausti. Tai taip vadinamieji "knock-out". Jų esmė - sudaromas sandoris, kad vienu ar kitu akcijų vertė per tam tikrą laiką pakis tik sutartyje numatytose ribose. Jei pokytis būna didesnis, "knock-out" pirkėjas moka baudą, jei išsilaiko numatytose ribose - pirkėjas gauna premiją. Prekyba tokiais biržos produktais visame pasaulyje yra vadinama viena iš pavojingiausių.

Vertybinių popierių biržos pradeda vis labiau panašėti į azartinių žaidimų sales. Akcijos virsto žetonais, kompiuterių terminais - ruletėmis. Vokietijoje prieš metus buvo atidaryta "Naujoji birža". Pagal sumanyimą, joje turėjo būti prekiaujama nauju, mažai žinomų firmų akcijomis. Nors daugelio firmų čia kotiruojamų akcijų ateitis dar labai neaiški, pirkėjai šiuos vertybi-

nus popierius perka net negalvodami. "DG" banko valdybos pirmininkas U. Flasch sako, kad investuotojams atrodo, jog akcijos yra savotiškas raktas į turta. Būtent todėl net per pirmąją naujų akcijų emisijų dieną jų kursai šoko 100 ar 200 procentų.

Kad ir kaip baisu laukti didelės vertybinių popierių kainų krizės, niekas nenori pagarsėti jos pranašu. Visi ekspertai perspėja investuotojus labai aptakiomis frazėmis, kurias galima labai įvairiai suprasti. "Deutsche Bank" vadovas R. E. Broyer, vienas įtakingiausių Vokietijos bankininkų, net pareiškė, kad ši karštinė akcijų biržose tėra tik naujojo pakilimo pradžia. Jei taip šneka autoritetai, kitiems belieka patylėti. O kas bus iš tikrųjų, parodys laikas.

"Der Spiegel"

Krepšinį Lietuvoje žaidžia maži ir dideli. Šarūno Marčiulionio sporto mokyklos jaunieji auklėtiniai treniruotės metu. V. Kapočiaus nuotr.

Pirmoji krepšinininkų laida

Arvydo Sabonio krepšinio mokyklą baigę pirmoji krepšinininkų laida. Juos nuo 1992 metų ruošė treneriai Jurijus Fiodorovas ir Kazimieras Petkevičius. Per išleistuves mokykloje vyko krepšinio varžybos "Absolventai" ir "Mokyklos rinktinė". Laimėjo "Absolventai" - 62:57 (32:35). Dėjimo į krepšį konkursą laimėjo

mokyklos absolventas Mindaugas Navickas. Vertintojų komisijoje buvo Arvydas Sabonis, Šarūnas Marčiulionis, Rimas Kurtinaitis, Valdemaras Chomičius, Modestas Paulauskas, Jonas Kazlauskas, Darius Maskoliūnas. Garsieji krepšinininkai įteikė mokyklos auklėtiniais ir diplomus bei atminimo dovanėles. Arvy-

do Sabonio mokyklą baigę krepšinininkai šiuo metu laiko ir abiturijos egzaminus. Po to vieni vaikinai ketina daugiau laiko skirti mokslams, kiti tarsis su vyrų krepšinio klubais, kurie jau domisi kai kuriais gabiais žaidėjais. Pats Arvydas Sabonis pagėdauja, kad laidos branduolys liktų vienoje komandoje, kuri jau rungtyniauo Lietuvos krepšinio B lygoje.

LD

Telekomunikacijų įstatymas pasirašytas

Prezidentas Valdas Adamkus pasirašė Seimo priimtą, bet prieštarai vertinamą Telekomunikacijų įstatymą. Prezidentas, prieš pasirašydamas, konsultavosi su partijų atstovais, ir Vyriausybės nariais, komunikacijų specialistais. Pasirašyti įstatymą jam vieningai siūlė ir Valstybės gynimo tarybos nariai. Valstybės gynimo taryba igalios valstybės saugumo departamentą kontroliuoti komunikacijų tinklais perduodamą informaciją. Valstybės saugumo departamento vadovas Mečys Laurinkus tvirtina, kad įstatymas apsaugo piliečių, taip pat ir aukščiaušiujų pareigūnų, pokalbių telefonu bei kitais komunikacijų tinklais perduodamos informacijos slaptumą. Tačiau nuo to nebus apsaugoti nusikaltėliai. Tokį pasiklausymą griežtai reglamentuoja Operatyvinės veiklos bei kiti įstatymai. Prezidentui susirūpinimą kelia ir "Lietuvos telekomo" monopolio įtvirtinimas iki 2003 metų. Tačiau įstatymo rengėjai jam tvirtino, kad tai neturės neigiamos įtakos vartotojų teisėms ir nestabdys telekomunikacijų rinkos plėtros bei tobu-

linimo. Būtent dėl šios monopolinės teisės suteikimo Seimo opozicija ketina įstatymą apskusti Konstituciniam Teismui. R

Šakių moksleiviai lyderiai "Internete"

Šakių "Žiburio" vidurinės mokyklos moksleiviai įrodė, kad Lietuva nėra "Interneto" provincija. Po kelių mėnesių sunkaus darbo "Žiburio" mokykla buvo atrinkta iš kelių šimtų mokyklų į projekto "Internete" finalą. Gegužės 13 dieną tiesioginėje televizijos konferencijoje iš San Diego JAV buvo paskelbta, kad Šakių moksleiviai užėmė ketvirtą vietą. Šiame projekte mokslei-

viai turėjo parodyti svarbiausias savo bendruomenės savybes, sukurdami "Interneto" puslapius. Pernai Šakių moksleiviai vykdė projektą "Vietos lyderiai", šiemet - "Vietos muzika ir kitos meno formos". Pastarajame projekte rašoma apie "Šmiki - Šmaki", Džordaną Butkutę, mokyklos ansamblį, tautodailininką

Vidą Cikana, Algimantą Vorevičių, laisvalaikio skyriuje pristatomos grupės, "Zano", "Vaivorykštės", dramos klubas, diskotekos. Tarptautinis mokyklų projektas "CyberFair'98" vyksta jau trečius metus. Šiais metais jame dalyvavo 50 tūkst. moksleivių iš 580 mokyklų 37 šalyse. Šakių moksleiviams vieta "Interneto" tarnybinėje stotyje suteikė Atviros Lietuvos fondas. LR

Kelionė Nemunu

Vasarą iš Kauno į Nidą ir atgal Nemunu galima plaukti greitaisiais laivais ant sparnų. Kelionė užtrunka 4 valandas ir į vieną pusę kainuoja 50 litų, į abi - 80 litų. Kelionė autobusu užtrunka beveik tiek pat ir kai-

nuoja tik šešiais litais pigiau. Iš Kauno Nemunu galima plaukti ir iki Jurbarko bei Rusnės. Žinia, nors ir greitai, tačiau laivai nenukonkuruos automobilių, vis dėlto Nemuno upeiviai ieško būdų, kaip užsidirbti pinigų. Užpėnai "Nemuno laivininkystės" laivais plaukė 6 tūkst. keleivių, o pernai - 9 tūkst. LA

- Didžiausia geležinkelio avarija įvyko 1988 m. kovo 12 d. Klaipėdos-Girulių ruože. Pažeidus saugaus eismo taisykles, nuo bėgių nusirito sunkiasvoris krovinis traukinys, gabenęs apie 6000 t mazuto. Iš sumaigytų ir nuo bėgių nuriedėjusių 34 cisternų į abi geležinkelio pilymo puses maždaug 400 m atkarpoje Girulių miško parke išsiliejo daugiau kaip 1000 t naftos eksporto produktų. Užteršta žemė ir vandens, sugadinoti bėgiai, ne viena valanda svarbiame kelio ruože apmirė eismas.

- Didžiausia geležinkelio avarija, transportuojant nuodingas medžiagas, įvyko 1981 m. sausio 3 d. 9 val. 50 min. Šilutės raj. Tuomet sudužo 3 cisternos su chloru, 10 cisternų su degiomis medžiagomis, 1 cisterna su variklių tepalu ir dar 10 vagonų su kitokiomis medžiagomis, kilo gaisras. Chloras ir jo garai pasklido aplinkoje 15-40 km spinduliu. Dėl šios avarijos 31 žmogui, iš jų 3 vaikams, suteikta medicininė pagalba, evakuota per 700 vietos gyventojų. Geležinkelio eismas atstatytas sausio 11 d. 10 val. 40 min.

- Didžiausia lėktuvo katastrofa įvyko 1990 m. vasario 1 d. 12 val. 35 min. Pakalnių miške (maždaug 9 km į pietryčius nuo Panevėžio). Katastrofos metu iš 150 t svėrusio SSRS karo transporto lainerio IL-76 liko tik skeveldros, žuvo 8 ekipažo nariai.

- Daugiausia aukų autoavarijoje buvo 1966 m. gruodžio 18 d., kai autobuso KAG-3 liepsnose žuvo 21, apdegė 4 žmonės.

- Daugiausia sužeistųjų autoavarijoje buvo 1975 m. birželio 15 d. Važiudamas iš Medžiūku, posūkyje už Jodos kaimo (Širvintų raj.) girtas vairuotojas nesuvaldė sunkvežimio. Jam apvirtus, įvairiai sužaloti 45 žmonės.

- Daugiausia automobilių susidūrė autoavarijoje, įvykusioje 1988 m. lapkričio 30 d. slidžiam Vilniaus-Kauno kelio ruože (Kaišiadorių raj.). Susidūrus apdaužyta 12 įvairių markių automobilių, vienas žmogus žuvo, vienas sužeistas.

- Daugiausia autoavarijų - 6424 - įvyko 1983 metais.

- Daugiausia autoavarijose žuvo - 1093 žmonės - 1991 metais.

- Daugiausia autoavarijose sužeista - 6638 žmonės - 1991 metais.

- Didžiausias sudegintas kaimas - Pirčiupiai (Varėnos raj.). 1944 birželio 3 d. hitlerininkų baudžiamasis būrys keršto ir genocido sumetimais apsupo Naujųjų Pirčiupių kaimą ir sudegino jį su trobesiais ir 119 gyvų žmonių. Žuvo 69 vaikai, 29 moterys ir 21 vyras.

- Didžiausios masinės žudynės įvykdytos Aukštuosiuose Paneriuose (Vilniaus m.). Pušyne nuo 1941 m. liepos 22 d. iki 1944 m. liepos mėn. nužudyta apie 100,000 žmonių. Nuo 1943 m. pabaigos hitlerininkai ėmė naikinti savo nusikaltimų pėdsakus - deginti lavonus.

- Masiškiausi ilgalaikiai tremimai įvyko 1941-1952 m. Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos Informatikos tarnybos 1992 m. spalio 1 d. dar nepilnai duomenimis iš Lietuvos buvo ištremti 128,068 žmonės.

JAV kompanija "Williams" įregistravo savo įmonę Lietuvoje

JAV energetikos ir komunikacijų kompanija "Williams" birželio 16 d. įregistravo dukterinę įmonę Lietuvoje. UAB "Williams Lietuva" ateityje valdys "Williams" lėšas bei koordinuos jos veiksmus mūsų šalyje.

Pasak "Williams Lietuva" generalinio direktoriaus Randy Majors, įmonės įregistravimas Lietuvoje yra dar vienas žingsnis, patvirtinantis mūsų ketinimus padėti greitai modernizuoti Lietuvos naftos ir dujų sektorių. Jis sakė, kad kompanijos būsimasis kapitalas bus suformuotas po derybų su Lietuvos Vyriausybe.

"Williams" ir Ūkio ministerijos derybos dėl JAV kompanijos investicijų Lietuvos naftos ir dujų pramonėje prasidėjo gegužės pabaigoje. "Williams" ke-

tina įsigyti po 33% "Būtingės naftos", "Mažeikių naftos" bei "Naftotiekio" akcijų, norėdama modernizuoti šias įmones ir didinti jų pajėgumus.

Birželio 17 d. ūkio ministras Vincas Babilius Eltai sakė, kad derybos su "Williams" vyksta normaliai. Ministras patvirtino, kad šio mėnesio pabaigoje į Lietuvą vėl atvyks "Williams" kompanijos prezidentas John Bumgarner.

ELTA

Padovanokite

"Darbininko"

prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių proga!

Prenumerata

metams - tik \$30.

Festivalio "Skamba, skamba kankliai", įvykusio Vilniuje, akimirka V. Kapočiaus nuotr.

Škaitytojai rašo
"Darbininkui"

Lietuvos paštas sunkina spaudos gavimą

Atstačius Lietuvos nepriklausomybę, atsistatė ir jos lietuviškoji spauda, per visą sovietinės okupacijos laikotarpį buvusi tik komunistinės propagandos garsiakalbiu. Sovietmečiu ne vienas iš mūsų išeivijoje skaitėme veltui siunčiamą "Gimtąjį kraštą" ar kokią "Tiesą", norėdami patirti, kiek ten buvo melo, "didžiosios tėvynės" liaupsinimo ir kiek neapykantos mums, užjūry gyvenantiems Lietuvos "vaduotojams", tiems vakarų kolaborantams.

Per okupacijos metus ir Lietuvai laisvę atgavus, išeivija labai domėjosi Lietuvos žmonių gyvenimu, laisve, ekonomine būkle ir įvairiais būdais dalyvavo jų gerbūvio pakėlime. Laisva spauda buvo ir yra to Lietuvos žmonių gyvenimo bei pačios valstybės atsistatymo veidrodis ir ryšys su savo kraštu. Todėl supranta, kodėl užsienio lietuviai gausiai prenumeravo Lietuvos spaudą nuo jos atstatymo 1990-1992 metais, o vyresnioji išeivijos lietuvių karta tęsia ir iki šių dienų.

JAV bei Kanadoje iš Lietuvos gaunama spauda atkeliauja oro paštu, nors toks persiuntimas labai pabrangina bet kurio Lietuvos laikraščio ar žurnalo prenumeratą. Moderniame ryšių pa-

saulyje kito kelio nėra. Staigūs ir smarkūs prenumeratos padidėjimai, ypač pensininkui, yra skausmingi. Gi išeivijos pensininkai gauna apie 95% visų iš Lietuvos prenumeruojamų laikraščių bei žurnalų Amerikoje. Didelis, staigus Lietuvos pašto paslaugų pabranginimas labai apsunkina išeivijai spaudos gavimą iš Lietuvos. Dėl oro pašto kainos atrodė, kad spauda iš Lietuvos yra labai brangi JAV ar Kanados doleliais. Praktiškai mes prenumeratą mokame tik 1/4 už laikraštį ir 3/4 už pašto patarnavimą.

Man, esant "Lietuvos aidu" igaliotiniui JAV, lengviausia kalbėti apie jo prenumeratą kilimą tik dėl pašto pabrangimo. Tiksliau sakant, apie paties dienraščio kainą ir jo persiuntimo kainą. Pigiausias tarp kitų didžiųjų Lietuvos dienraščių, iki šių metų birželio 1 dienos JAV prenumeratoriui pats "Lietuvos aidas" kainavo tik 35 USD, o 95 USD iš 130 USD prenumeratos atiteko Lietuvos paštui, imant 7 litus ir 30 centų už savaitės 5 numerių voke persiuntimą. Nuo 1998.06.01 persiuntimo kaina pašto iki 10 litų ir 30 centų, arba 43% daugiau. Pagal šią pašto kainą tik metiniam "L.A." persiuntimui į JAV reikia 133.90

USD, kai prenumerata yra 130 USD metams. Ją dabar reikia pakelti bent 40 USD tik padidėjusių pašto išlaidų apmokėjimui. Kai Lietuvos paštas 1994.08.01 pakėlė "L.A." persiuntimą į JAV 121% ir prenumeratą nuo 90 USD pašoko iki 130 USD, nemaža dalis prenumeratorių "nubyrėjo". Panašiai bus ir ši kartą visai Lietuvos spaudai pakėlus prenumeratą dėl pašto patarnavimo. Dabar "Lietuvos aidas" turės kelti prenumeratą JAV bent iki 170 USD metams ir dalis pensininkų tos prenumeratos atsisakys. Šiuo atveju, vietoje gausnesnio Lietuvos spaudos skaitymo išeivijoje, jis sumažės. Dėl to patirti sunkumai abiem pusėms yra akivaizdūs.

Bronius Juodelis, JAV

Atgyjantis dvaras

Radviliškio rajone netoli Panevėžio - Šiaulių kelio yra Burbiškių dvaras. Rašytiniai šaltiniai sako, kad dvaras čia buvo įkurtas prieš 300 metų. Teigiama, kad iki tol ši smulki valda atitekdavusi įvairiems bajorams jau nuo Vytauto laikų. 1819 metais dvarą įsigijo lenkų Baženskių šeima ir valdė ji iki sovietinės okupacijos. Bijodami gresiančio Sibiro, Baženskiai spėjo išvažiuoti į Lenkiją. Dvaro šeimininkai dar caro laikais 1911 metais prieš dvaro rūmus pastatė paminklą poetui Adomui Mickevičiui. Po metų, pietiniame rūmų sparne ant aukšto postamento iškilo Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Vytauto skulptūra. Šių paminklų

metais Radviliškio paminklo-saugininkas Egidijus Prascevičius iškėlė mintį atkurti parką. Tuomet daugelis jį laikė pamišėliu. Tačiau žmogus sugebėjo, rengdamas talkas, iškirsti krūmynus, sutvarkyti šiuikšlynus, pasitelkę melioratorius, nusausinti ir išvalyti tvenkinius bei kanalus, nutiesti takus. Šiuo metu 20 ha parkas jau vėl džiugina akį. Dvarininkų palikuonis, Lenkijoje gyvenantis garbingo amžiaus Adomas Baženskis, pamatęs rajono valdžios pastangas atkurti pirmąjį dvarą, perdavė dvarą Savivaldybei. Dabar p. Adomas su šeima atvyksta čia kiekvieną rugsėjo 8-ąją, Vytauto karūnavimo dieną. R

Kelios netaisyklingos konstrukcijos

Anglų kalbos konstrukcija "as to + daiktavardis" dažnai verčiama dvejopai netaisyklingai: 1) *kas liečia* (pvz., *As to the heat of the reaction - Kas liečia reakcijos šilumą*); 2) *kas link* (pvz., *As to the heat of the reaction - Kas link reakcijos šilumos*). Valstybinė lietuvių kalbos komisija abu atvejus skiria prie didžiųjų kalbos klaidų. Šiuo atveju reikėtų vartoti paprastą ir trumpą žodžių junginį: *O dėl* (pvz., *As to the heat of the reaction - O dėl reakcijos šilumos, tai*) arba išsprauti mintį į sąjungos konstrukciją, pvz.: *Jeigu kalbėtume apie reakcijos šilumą, tai...* Klaidos šaltinis, žinoma, yra sena rusų kalbos

Dr. Kazimieras Gaivenis

itaka.

Verstinė konstrukcija "kad + bendratis" tikslui reikšti seniai peikiama kalbininkų, bet ji dabar turbūt pati didžiausia šnekamosios kalbos klaida, pvz.: *kad padidinti gamybą, reikia...*; *kad sumažinti išlaidas, reikia...* ir t. t. Šią konstrukciją vartoja ir politikai, ir ekonomistai, ir technikos mokslų specialistai. Tai neabejotina rusų kalbos įtakos pasekmė. Taisyklingai turėtume sakyti taip: *kad padidintume gamybą, reikia...*; *kad sumažintume išlaidas, reikia...* ir t. t. Visiškai panaši netaisyklin-

ga konstrukcija yra su jungtuku *jeigu* (pvz., *jeigu kalbėti*; turėtų būti: *jeigu kalbėtume, jeigu kalbėsime*).

Tiksliai nenurodytam kiekiui ar daikto daliai pavadinti su veiksmažodžiais reikia vartoti dalies kilmininką. Taip nuo senų senovės sakydavo lietuviai, pvz.: *prie paminklo padėjo gėlių* (ne *padėjo gėles*); *kilo visokių abejonių* (ne *visokios abejonės*) ir t. t.

Tik DARBININKS
naujausios
žinios
iš Lietuvos
ir viso pasaulio

NUPIGINTOS KAINOS SKRYDŽIAMS Į VILNIŲ

IŠ

New Yorko
Newarko
Chicagos
Los Angeles
San Francisco

Detroito
Orlando
Bostono
Baltimorės
Philadelphijos

ir daugelio kitų miestų

Vytis Travel

40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel.: 718-423-6161
1-800-77-VYTIS

e-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

AUGUST PICK-UP SCHEDULE

August 1	Brooklyn, NY	12-1pm
August 3	Putnam, CT	1-2 pm
August 4	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 6	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
August 7	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
August 15	Brooklyn, NY	12-1 pm
August 18	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	1-2 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 20	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
August 21	Philadelphia, PA	11-12 noon

For more information call 914-258-5133
800-775-7363

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS

vasarą ir rudenį, skrisdami į
VILNIŲ ir RYGA!

Mes taip pat siūlome papigintus
skrydžius į Europą, Aziją, Australiją ir
Pietų Ameriką ir keliones laivu į
Karibų salas.

Dėl daugiau informacijų skambinti:
AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.
Leonie, NJ 07605
(201) 944-1273 (800) 955-7370
(201) 947-2189

UNIONTOURS kviečia Jus keliauti į Lietuvą

-- Mes esame kelionių ekspertai | visą Pabaltijo regioną
- Lietuvą, Latviją, Estiją.
-- Taip pat siūlome keliones laivu Baltijos jūra ir į
Šiaurinę Europą.
-- Keliaudami gerėsitės gražiausiais vaizdais.
-- Prieinamos viešbučių kainos ir pigiausi lėktuvų
bilietai, skrendant Finnair, SAS, Austrian Air, Icelandair ir
Lufthansa.

-- Skambinkite 212 683 9500 arba 800 451 9511 -
dėl brošiūrų ir dėl rezervacijų.

UNIONTOURS

245 Fifth Avenue,
New York, NY 10016

Fax: 212 683 9511
e-mail: travel@uniontours.com
on the net: www.uniontours.com

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$699 r.t.

One way to Vilnius \$459

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Established in 1958

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (708) 257-1616
Fax.: (708) 257-1647

LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm.jn. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įrašų iš viso.

1998 m. kovo mėn.

5 x \$10 - Čampė Adolfas (mires) ir Kazimiera, \$110; Igaunis Antanas atm. jn.: Antanas R. Igaunis, \$110; Petravičius Vygandas ir Olga, \$160; Puodžiukaitis (mires) ir Julija, \$110; Šaulys prel. Kazimieras atm. jn.: Dalia Šaulys, \$3,116.

2 x \$20 - Augaitis Simas, \$20; Brazaitė Rūta, \$20.

5 x \$25 - Dailidė Bronius atm. jn.: Joana Dailidė, \$2,300; Liuberskis Mykolas atm. jn.: Filomena Liuberskis, \$175; Melrose Parko ir apylinkės Amerikos Lietuvių Klubas, \$325; Paliulis Antanas ir Albina, \$25; Valeska Edward ir Marcella, \$250.

1 x \$30 - Paliulis Kazimieras ir Albina, \$30.

5 x \$50 - Banevičius Mykolas ir Danguolė, \$250; Chainas Viktoras, \$1,450; Idzelis Henrikas atm. jn.: Salomėja Idzelis, \$600; Valeska Edward, \$175; Variakojis Petras ir Daina, \$400.

17 x \$100 - Buivys Gintaras ir Danguolė: jm. Justas Buivys, \$100; Čyvas kun. Matas, \$2,300; Draugelis Arūnas ir Irena, \$1,600; Mariūnas Viktoras atm. jn.: Algis Rugienius, \$200; Kaunas dr. Romas ir Gražina, \$1,000; Krivickaitė Daina, \$100; Laniauskienė Stasė atm. jn.: Laniauskas Ancius ir Birutė, \$625; Lapatinskas Vytautas ir Alice (mirusi), \$1,300; Lembergas Pranas atm. jn.: Lembergas Monika, \$2,600; Lembergas Vitalis ir Danutė, \$1,110; Liaukus Sigitas ir Milda, \$500; Lopatauskas Vladas ir Vincė, \$600; Reikenis Richardas ir Živilė, \$500; Sealey prof. Raphael, \$2,200; Starkus Jurgis, M.D., ir Petronėlė, \$1,100; Vaitkus Juozas atm. jn.: Ramas Juzė, \$100; Vasy Dalius, \$450.

2 x \$155 - Jonikaitis Petras atm. jn.: Jonikaitis Alice, \$155; Klossis Walter, \$750.

4 x \$200 - Almenas Kazys, Ph.D., ir Marija, \$500; Baltutis Vytautas atm. jn.: Baltutis Ona, \$2,800; Guobužis Jonas (mires) ir Marija, \$300; Simutis Vladas atm. jn.: Simutis Ona, \$120, ir 5 kt. asm.

1 x \$900 - Pautieris dr. Algirdas Kazimieras atm. jn.: Pautienienė Stasė, \$1,000.

1 x \$1,000 - X, \$12,500.

Iš viso \$5,205.

1998 m. balandžio mėn.

1 x \$20 - Ugianskis Juozas ir Ann, \$430.

8 x \$50 - Galdikas Valentinas atm. jn.: Galdikas Sofija, \$600; Genys Bronius ir Emilija atm. jn.: Genys Jonas, \$200; Jeneckis Juozas (mires) ir Elena, \$180; Krikštopaitis Bruno ir Marija, \$300; Laniauskas Rimantas, \$350; Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas: jm. J. Bačanskas, \$9,540; Markelis Adolfas (mires) ir Aldona, \$1,150; Misiūnas Rimantas ir Birutė, \$150.

15 x \$100 - Černius Rimas, \$2,000; Čiurlys Kazimieras, \$400; Čižikas Balys atm. jn.: Čižikaitė Bronė, \$4,550; Cukuras Antanas (mires) ir Janina, \$1,050; Biknevičius Liudas (mires) ir Kazė, \$500, JAV LB Daytona Beach Apylinkė, \$200; Kwedar Edward, \$700, Long Beach Lietuvių Klubas, \$500; Narutis Pilypas ir Elvyra, \$300; Palionis Vitas Bernardas atm. jn.: Palionis Veronica, \$800; Šimkus Aleksandras (mires) ir Bronė, \$1,500; Šmulskštys Vincas atm. jn.: p. p. Surdokai, \$500; Snarskis Bronius atm. jn.: Snarskis Regina, \$400; Špakevičius Julijonas ir Bronislava atm. jn.: Špakevičius Julius, \$400; Zigaitis Augustinas atm. jn.: Zigaitis-Gelazius Marija, \$847.

1 x \$150 - Mikuckis Algis ir Vida, \$400.

1 x \$165 - Genys pulk. Petras ir Vilhelmina atm. jn.: Poškus Nijolė, \$1,000.

1 x \$195 - Matekūnas Juozas atm. jn.: Rugienius Vitas ir Jūrina \$50, p. p. V. Rauckis \$25 ir 7 kt. asm.

7 x \$200 - Adamonis Pranė atm. jn.: Sulsis Donna, \$1,000; Tījūnelis Augustinas ir Vida, \$200; Urbutis Algimantas ir Dalia, \$750; Vidugiris Vytautas ir Elena, \$2,000; Vilkas Algimantas atm. jn.: Vilkas Eugenijus, \$320; Vilkas Eugenijus ir Irena, \$420; Vilkas Kazimieras atm. jn.: Vilkas Eugenijus, \$300.

1 x \$233 - Vardys Vytautas atm. jn.: Vardys Nijolė, \$533.

2 x \$250 - Kisieliū dr. Tomas atm. jn.: Vygantas dr. Mindaugas ir Austė, \$8,225; Sulsis Benius atm. jn.: Sulsis Donna, \$1,000.

2 x \$300 - Chalmeta Alberto ir Kaufmann Lucina, \$600; Gauronskas Petras ir Marija (mirusi), \$4,300.

1 x \$500 - Zilinskas Anthony, \$2,250.

1 x \$39,167.12 - Ambasadoriaus Stasio Lozoraičio Fondas: Presidential Campaign Committee - Valdas Adamkus, Rūta Stanuišis, Stasys Baras, \$39,167.12.

Iš viso \$44,830.12.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1998.IV.30 - 3,951.153 dol. Palikimais gauta 4,340.987 dol.

Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą 5,094,466 dol. Padarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui:

LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EX-EMPT ILLINOIS CORPORATION. Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuviybę.

Mažųjų hidroelektrinių renesansas

Bendra Lietuvos ir Norvegijos įmonė "Skandtrade" laimėjo konkursą statyti mažas hidroelektrines Kėdainių rajone. Bus pertvarkytos septynios užtvankos. Konkurso laimėtojai įsipareigojo tam skirti 5 mln. USD. Ant šių

užtvankų bus įrengtos nedidelės hidroelektrinės, kurios per metus turėtų pagaminti apie 10 mln. kilovatvalandžių elektros energijos. Investicijos turėtų atsipirkti per 15 metų.

LR

Paskutinės pamaldos lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčioje Gary, IN

Edvardas Šulaitis

Dar su viena liūdna žinia reikia supažindinti mūsų tautiečius: lietuviai nustojo lietuviškos parapijos ir bažnyčios Gary mieste (Indianoje), kuri yra maždaug vienos valandos atstumu automobiliu važiuojant nuo Chicago. Gegužės 17 d. buvo atlaikytos paskutinės šv. Mišios Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Jas čia atnašavo Gary diecezijos vyskupas Dale J. Melczyk ir šios parapijos ilgametis klebonas prel. Ignas L. Urbonas.

Taigi buvo atsisveikinta su 1917 m. senųjų ateivių įsteigta parapija ir bažnyčia, daugeli metų tarnavusia sunkius fizinius darbus apylinkių plieno liejyklose dirbusiems mūsų tautiečiams. Čia pradžioje buvo pastatyta bažnyčia, kuri vėliau paversta mokykla (1928 m.), nes 1927 m. išdygo didesnis bažnyčios pastatas. Pradžios mokykla gyvavo iki 1966 m., kuomet pradėjo keistis parapijos žmonių ne tik tautinis, bet ir rasinis profilis.

Kaip jau yra atsitikę kitose vietovėse, seniau čia gyvenusieji pradėjo keltis kitur (ypač jų vaikais), nes nebuvo saugu čia palikti. Nors sekmadieniais ir lietuviškas pamaldas atvykdavo nemaža tautiečių iš artimesnių ar tolimesnių apylinkių, tačiau tai reikalo neišsprendė. Ne kartą užpultas net ir pats klebonas, tad buvo patarta nerizikuoti ir uždaryti parapiją.

Savaitė prieš paskutines pamaldas įvyko ir parapijos uždarymo banketas, kuris sutraukė labai daug žmonių iš įvairių miestų, kur dabar įsikūrę buvusieji šv. Kazimiero parapijiečiai. Čia buvo išsakyta gražių žodžių parapijos klebono prel. Igno Urbono ir kitų jos darbuotojų adresu. Ypatingai dėkoti kazimierietei seselei Janinai Galubickytei, kuri labai rūpinosi lituanistine mokykla.

Šiai parapijai iki pat jos uždarymo priklausė gana daug jaunesnių lietuvių kilmės žmonių, kurių dalis, nors jau mažai kalbėjo, vis tiek domėjosi viskuo, kas lietuviška. Čia surengtas iš Lietuvos atvykusio "Armonikos" ansamblio koncertas praėjusį

Kunigas Ignas J. Urbonas

rudenį sutraukė apie porą šimtų žmonių.

Parapijos klebonas prel. I. Urbonas sako, kad, perimdamas šv. Kazimiero parapiją, turėjęs du tikslus: išlaikyti ją gyvą ir lietuvišką, o taip pat - burti jaunimą prie parapijos ir lietuviškų reikalų. Abu šie užmojai, sako prelatas I. Urbonas, jam pavyko.

Tačiau jis patyrė ir nesėkmę. Iš ankstesnio Gary diecezijos vyskupo Andrew G. Grutkos jis buvo sunkiai išsikovojęs leidimą, įgalinantį parapiją perkelti užmiestį, tačiau vyskupas dėl nežinomų priežasčių savo duoto pasižadėjimo vėliau atsisakė. Todėl nieko kito neliko kaip parapiją uždaryti. Uždarius parapiją, prel. I. Urbonas persikėlė gyventi į Lemontą, kur Pasaulio

Worcester, MA

Mūsų tautos genocido paminėjimas

Birželio 14 d. Worcesterio apylinkės Lietuvių Bendruomenės valdyba suruošė neužmirštamų Tragiškųjų birželio ir kitų eilę metų bolševikų vykdytų genocido įvykių paminėjimą.

10 val. ryto šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje už visas tas aukas šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė parapijos adm. kun. Antanas Nockūnas, MIC. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Dalyvavo Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa. Mišių pabaigoje celebrantas sukalbėjo specialią maldą už ištremtuosius, nes dėl antra diena besitęsiančio lietaus negalėjome prie pa-

Lietuvių Centre talkins Palaimintojo Jurgio Matulaičio Mišios darbuose.

Apie prel. I. Urboną

Jis gimęs 1910 m. gruodžio 5 d. Valeniškių km., Nemunaičio valsč., Alytaus apskrityje. 1930 m. baigė Alytaus gimnaziją, o 1935 m. Kauno kunigų seminariją ir Vytauto Didžiojo universitetą. 1949 m. Bonnos un-tė Vokietijoje gavo filosofijos daktaro laipsnį. 1935-1937 m. buvo Želvos vikaru, o po to daugiau nei metus Varėnos klebonu. 1938 m. pradėjo dirbti Kaišiadorių vyskupo kurijoje, bendradarbiavo su vyskupijos jaunimo organizacijomis. 1939 m. jis buvo Lietuvos Ateitininkų delegatu "Pax Romano" studentų kongrese Washingtone, JAV. Kilus pasauliniam karui, grįžo į Lietuvą ir čia dirbo iki rusų okupacijos. Tada, pasitraukęs į Vokietiją, nuo 1945 iki 1949 metų buvo Bonnos un-to lietuvių studentų kapelionu.

1949 m. atvyko į JAV ir pradžioje apsisitojo East St. Louis, IL, kur darbavosi vietinėje lietuvių parapijoje iki 1954 m., kada persikėlė į šv. Kazimiero parapiją, Gary, IN.

Lietuvos miškuose gausėja žvėrių

Lietuvos miškuose, palyginus su praėjusiais metais, gerokai pagausėjo briedžių, tauriųjų elnių, stirnų, šernų. Dabar briedžių kaimenė jau siekia 4600. Miškininkai mano, kad racionalių dydžio kaimenė būtų 4-4.5 tūkst. žvėrių. Daugiausia briedžių Lietuvoje buvo 1983-1984 metais - 8100. Tauriųjų elnių yra per 16 tūkst. Kasmet jų padaugėja po 1000, o per pastaruosius dvejus metus jų buvo sumedžiota beveik 1800. Gerokai pagausėjo stirnų, kurių yra per 8000. Ne-trūksta ir šernų. Per praėjusį sezoną jų buvo sumedžiota truputį daugiau nei 8100, o buvo leista sumedžioti 12,500. Daugiau kaip 2 tūkstančiai padaugėjo lapų, 4 tūkstančiai - bebrų. Vilkių, kiaunių, mangustų sumedžiojimas per pastaruosius du metus beveik nepakito. R

Skaitykite
Darbininką
ir pasiūlykite jį
savo draugams!

tijos paskelbtas Sovietų Sąjungai karas sulaukė trėmimus, bet 1944 m. antrą kartą grįžtant Raudonajai armijai į Lietuvą, dar žiauresniu būdu eilę metų jie buvo vykdomi. Ypač prisimintini 1948-jų dideli trėmimai, nuo kurių sueina 50 metų. Jų buvo ir 1949, bei kitais metais, nes okupantų tikslas buvo išnaikinti lietuvių tautą.

Mažai dalelei ištremtųjų teko sugrįžti į tėvynę Lietuvą, bet ir grįžusių laukė "kryžiaus kelias", kuriuo ne visi pajėgė eiti. Kai kurie grįžo atgal į Sibirą, dėl pačių rusams okupantams parsidavusių lietuvių.

Su giliu skausmu širdyse prisimename ir prisiminsime juos visus visada. Į šį prisiminimų vainiką įpiname ir miško brolius - partizanus. Todėl mums visiems lietuviams birželio varpai skamba liūdnei, nors šis mėnuo nepaprastai gražus gamtoje. Tos baisios dienos parodė, kad esame vieni vieni toje sunkioje likimo kovoje.

Po šio kuklaus minėjimo vaišinomės kavute ir bandelėmis, paruoštomis pirmininko žmonos Teresės Jakubauskienės.

J. M.

A. + A.

Dr. RAIMUNDUI OŠLAPUI

mirus, žmoną REGINĄ, brolių ALGIMANTĄ bei jų šeimą giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marija Mikonienė
Romo ir Danutės Apanavičių šeima
Vincas ir Liūda Apaniai

Mylimas tėvelis, senelis ir prosenelis

A. + A.

JUOZAS UKNEVIČIUS

mirė 1998 m. gegužės 12 d. Escondido, California, sulaukęs beveik 102 metų. Gimė Lietuvoje 1896 m. spalio 26 d. Kurį laiką gyveno Melbourne, Australijoje. 1965 m. atvyko į Ameriką ir gyveno Woodhaven, NY. 1989 m. su žmona Konstancija persikėlė gyventi į Californiją pas dukterį Albiną Uknevičiūtę-Gedminienę.

Nulūdę liko: sūnus ANTANAS ir dukterys TERESĖ ir ALBINA, 9 anūkal, 10 proanūkių ir vienas pro-proanūkas.

Tegul lisis Ramybėje ir Dievo Džiaugsme Tėvelis ir mielas bei geras žmogus.

Dėkingi už tėvišką meilę ir pasilaukojimą.

Antanas, Teresė ir Albina

PADĖKA

VIENERIŲ
METŲ
MIRTIES
SUKAKTIS

A. + A. EUGENIJA VAINIENĖ

1998 m. gegužės 9 d. suėjo vieneri metai, kai netekome mūsų mylimos mamytės Eugenijos Marcinkevičiūtės - Vainienės (1916 - 1997).

1998 m. gegužės 3 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyn, NY, buvo aukotos šv. Mišios už Jos sielą. Dėkome klebonui kun. Vytautui Palubinskui ir kunigams Jonui Pakalniškiui ir Danieliui Jankevičiui už šv. Mišių auką, solistui Petriui Sandanavičiui ir vargonininkei Astai Barkauskionei už giesmes mūsų mamytės atminimui.

Dėkome visiems šeimoms draugams, bičiuliams ir giminėms, kurie dalyvavo šv. Mišiose ir pobūvyje Jos atminimui. Ypatingą padėką reiškiamo Pranei Ažuolienai už jos visokeriopą talką.

Gyvenimo kelyje tegul mus visus stiprina Vainių šeimos antkapio žodžiai:

"SKAUSME IŠSISKYRĖM, DŽIAUGSME SUSITIKSIM".
Nuosirdžiausia padėka visiems, mus užjautusiems.

Sūnūs: Jonas ir Petras su šeima

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Lietuvių susiartinimo šventė - metinis piknikas Nek. Pr. Seserų vienuolyno sodyboje **Putnam, CT**, šiemet įvyks sekmadienį, **liepos 26 d.** Žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos pavasario/vasaros vėjus artėja prie galo. Jei dar negražinote **loterijos knygų**, malonėkite tai nedelsiant padaryti. LKRŠ popietė, kurios metu bus loterijos laimėjų traukimas, įvyks rugpjūčio 2 d. Apreiškimo parapijos salėje, N. 5th St. ir Havemeyer gatvių kampas, po 11:00 val. sumos. Vasarai įpusėjus, čia bus gera proga susitikti pažįstamus, užkasti, atsigalvoti ir pabendrauti.

Vytautas ir Genovaite Beleckai, iš Sunny Hills, FL, buvę newyorkiečiai, liepos 19 d. atšventės moterystės 50 metų jubiliejų. Ta proga sukaktuvių mišias pranciškonų koplyčioje Brooklyne aukojo vysk. Paulius Baltakis, OFM. Dalyvavo visi vaikai - sūnūs Jonas ir Paulius, dukterys Vilija, Danutė ir Onutė su šeimomis ir dešimt anūkų. Viso su šeimos draugais pamaldose dalyvavo apie 40 asmenų.

Birutė Karmazinienė, gimusi 1932 m. Suvalkų trikampyje, anksčiau gyvenusi Woodhaven, NY, o paskutinius dešimties metus - Floridoje, mirė š. m. liepos 4 d., iškankinta sunkios ligos. Buvo pašarvota St. Peters ligos, o liepos 6 d. atskraidinta į New Yorką ir pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje. Liepos 7 d., po mišių Apreiškimo par. bažnyčioje, palaidota Šv. Karolio kapinėse Farmingdale, LI, šalia savo vyro Edvardo, mirusio prieš trejus metus. Nuliūdime liko dvi seserys ir brolis su šeimomis Punske, o Amerikoje bei Lietuvoje - mirusio vyro giminės. Sergančią tetą rūpestingai slaugė iš Punsko atvykusi sesers duktė Zita.

DĖKOJAME

Irena Merlino (Sandana-vičiūtė), West Hempstead, NY, kasmet paremdavo "Darbininką" didesne auka, o dabar apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame.**

sekmadienį, liepos 26 d.

Nek. Pr. Marijos Seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS
Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Koncelebruotos ŠV. MIŠIOS
Pagrindinis celebrantas: svečias iš Lietuvos -
Kun. Aušvydas Belickas MIC, Šaltinio redaktorius
12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai
3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA
Vėliavų nuleidimas
4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS
4:30 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą
UŽKANDŽIAI prieš kelionę namo

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
pasikvieskite ir savo draugus!

Dr. IRENA VAIŠVILAITĖ KULTŪROS ŽIDINYJE

Pokalbis apie religijos padėtį Lietuvoje

LK Religinės Šalpos darbuotoja Josephine Senken (d.) įteikia gėles viešniai dr. Irenai Vaišvilaitė. Kairėje - LK Religinės Šalpos reikalų vedėja Vida Jankauskienė

Pr. Giedgaudo nuotr.

Birželio 26 d., penktadienio vakarą, Kultūros Židinyje lankėsi dr. Irena Vaišvilaitė. Čia vyko pokalbis apie religijos padėtį Lietuvoje. Pokalbį pravedė L. K. Religinės Šalpos reikalų vedėja Vida Jankauskienė.

Gaila, kad šio renginio nesuspėta plačiau išgarsinti, o buvo verta pasiklausyti apie religijos padėtį Lietuvoje. Atsilankė apie 30 žmonių. Mažoji salė buvo puikiai dekoruota, kad būtų jauku ir malonu vakaroti. Salę papuošė toji pati Vida Jankauskienė.

Kas toji viešnia?

Irena Vaišvilaitė šį pavasarį Romoje apgynė teologijos mokslų doktoratą. Romoje prabuvo aštuonerius metus, studijuodama, talkindama Vatikano radijo lietuviškai programai. Į Romą iš Lietuvos išvyko 1990-tais, Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Ji jau buvo išsimokslinusi, turėjo doktoratą iš meno istorijos, bet vis nerimo, norėjo studijuoti tai, kas ją labiausiai traukė.

Irena Vaišvilaitė yra kilusi iš Panevėžio apylinkių. Ten baigė ir vidurinius mokslus. Norėjo studijuoti Bažnyčios istoriją, bet tai buvo neįmanoma. Lietuva buvo sovietų okupuota ir ateizmas, valdžios remiamas, slopino bet kokią religinę mintį. Negalėdama studijuoti Bažnyčios istorijos, pasirinko dailės - meno istoriją. Dailės studijas doktorato laipsniu baigė Maskvoje. Iš tų studijų ji parašė du mokslo veikalus, vienas iš jų - "Baroko pradžia Lietuvoje".

Kai tik susidarė galimybės, išvyko į Romą studijuoti Bažnyčios istorijos.

New Yorke ji lankėsi prieš trejetą metų. Lankėsi Kennebunkporte, Putname. Ji pirmiausia buvo pakviesta užbaigti staiga mirusio Tėv. dr. Viktoro Gidžiūno, OFM, pradėtos studijos apie pranciškoną mokslininką Tėv. Jurgį Pabrėžą. Taip pat buvo paprašyta parašyti studiją apie pranciškoną istoriką Tėv. Viktorą Gidžiūną. Atvažiavusi ji užbaigė studiją apie Jurgį Pabrėžą ir pradėjo rinkti medžiagą apie Tėv. Viktorą Gidžiūną, kurio mokslinis archyvas ir kartotekos yra perkeltos į Alkos muziejų Putname. Gi studiją apie Jurgį Pabrėžą išleido Liet. Kat. Mokslo Akademija.

Daktarė Irena, šį pavasarį baigusi studijas, grįžo į Lietuvą, kur dirbo Vilniaus universiteto specialioje studijoje, tiriančioje tikėjimo padėtį Lietuvoje. Ten surinkta daug medžiagos apie tikėjimo padėtį Lietuvoje. Tai ir buvo šio pokalbio tema. Tikėjimo padėtis liūdnoka. Žmonės mažai lanko bažnyčią, mažai domisi religija. Vyrauja apatija, kraštutinis individualizmas. Kai bus atstatytos visuomeninės struktūros, bus galima laukti pagerėjimo ir šioje srityje. Jaunimas domisi religija. Per jaunąją kartą plėsis religinė samprata ir pagerės visa padėtis.

Buvo įvairių klausimų, kuriuos viešnia atsakinėjo sumaniai ir sugestviai. Visa tai liudijo, kaip daktarė gerai pažįsta savo pasirinktą studijų pasaulį.

Po pokalbio svečiai buvo pakviesti kavutei su pyragaičiais. Dėmesį traukė Vidos Jankauskienės surengta lietuviškų knygų parodėlė. Tas knygas platina L. K. Religinė Šalpa.

Iš New Yorko daktarė Vaišvilaitė išvyko į pranciškonų vienuolyną Kennebunkporte rinkti medžiagos apie istoriką Tėv. dr. Viktorą Gidžiūną. Iš ten keliaus į Romą, kur Grigaliaus universiteto vasaros mokykloje anglų kalba dėstys Bažnyčios dvasinio gyvenimo istoriją.

Linkime daktarei kuo geriausios sėkmės moksliniame darbe ir laukiame jos naujos knygos - studijos apie Tėv. Viktorą Gidžiūną, kuris čia gyveno ir taip rūpestingai triūsė krikščioniškojo bei lietuviškojo mokslo labui. (p. j.)

Apreiškimo parapijos žinios

Apreiškimo parapijos taryba, kurios pirmininku yra Vladas Sidas, gegužės mėnesį paruošė planą, vadinamą "Apreiškimas 2000" - "Annunciation Two Thousand". Tai projektas, kaip pagyvinti veiklą parapijoje, kad ji išliktų lietuviška. Su par. klebono kun. V. Palubinsko pritarimu, šis projektas drauge su laiškų birželio 5 d. buvo pasiųstas Brooklyno dioclezijos kancleriui Msgr. O. Garcia. Gautas atsakymas, kad dioclezijos atstovas Msgr. Raymond Chappetto nori susitikti su Tarybos atstovais birželio 27 d. Apreiškimo klebonijoje. Į susitikimą Msgr. Chappetto atsisėdė ir svečiai - Msgr. D. Casutto, kaimyninės Our Lady of Mt. Carmel klebona. Msgr. Chappetto pagyrė gautą planą, kaip pagyvinti veiklą Apreiškimo parapijoje. Tačiau jis pranešė, kad nuo š. m. rugsėjo 1 d. vyskupija paskiria Msgr. D. Casutto Apreiškimo par. administratorium, kuris praktiškai eis klebono pareigas. Mat kun. V. Palubinskas dėl pablogėjusios sveikatos jau antri metai pakartotinai prašė vyskupijos, kad būtų atleistas nuo klebono pareigų. Kun. V. Palubinskas pasilieka gyventi klebonijoje ir vadovauti lietuviškomis pamaldoms. Msgr. Chappetto dar užtikrino, kad Apreiškimo parapijoje bent vienerius metus didelių pakeitimų nebus. Į V. Sido prašymą, kad būtų parapijai paskirtas lietuvis klebonas, Msgr. Chappetto atsakė, kad, atrodo, nėra kunigų, kurie galėtų būti toms pareigoms paskirti. Jis taip pat užtikrino, kad vyskupas Daily neuždaro bažnyčių, bet jei lietuviai neras lietuvių kunigo ir parapija nyks, tai vyskupas turės ieškoti būdų, kad parapija tarnautų ne vien tik lietuviams, bet ir kitiems aplinkiniams katalikams. Apie šį pasitarimą parapijiečiai buvo informuoti sekmadienį, birželio 28 d., tuojau po 11 val. sumos parapijos salėje. Dalyvavo apie 60 asmenų.

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atsispirsite tokiam RSL/CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Studentės, norinčios geromis sąlygomis dirbti per vasarą ir gauti patirties slaugant ligonius, gali kreiptis į Matulaičio slaugos namus, Putnam, CT, telefonui: (860) 928-5294. (sk.)

Išnuomojamas kambarys Woodhaven prie gero susisiekimo. Galima naudotis virtuve. Skambinti tel. (718) 441-1215. (sk.)

Čia
galėjo būti
jūsų skelbimas.
Skambinkite
"Darbininko"
administracijai
tel. (718) 827-1351.

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytąjį pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštu nuo 1998.06.01 jo siuntimo kaina pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aido" prenumerata JAV kainuoja: metams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol.; Čekiai rašomi "Lietuvos aido" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aido" įgaliojiminiu JAV Broniui Juodeliui - 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Liudas Normantas, Hiram, ME - 180 dol.

Kun. Vitas Memėnas, Frankford, IL - 100 dol.

Felicitas Dimgaila, Hot Springs, AR - 100 dol.

Valeria Buinys, Blue Bell, PA - 50 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"Vilties" siuntinių agentūros atstovai Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, vėl priims siuntinius **rugpjūčio 29 d.**, šeštadienį, nuo 12 iki 4 val. popiet. Rugpjūčio mėn. pradžioje bus dedami tikslūs skelbimai 6-tame psl.

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **rugpjūčio 1 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet. Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.
TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.

Lietuvos Respublikos karinių jūrų pajėgų laivas VĖTRA

Šių metų liepos mėnesio 23 - 26 dienomis seniausias JAV karo laivas U.S.S. CONSTITUTION švęs savo 200 metų jubiliejų. Į šią šventę organizatoriai sukvietė laivus iš daugelio pasaulio šalių, tame tarpe ir iš Lietuvos. Ši šventė vyks Bostone ir į ją atplaukia Lietuvos karo laivyno laivas **VĖTRA**. Kelionė per Atlantą bei dalyvavimas šventėje taps istoriniu įvykiu, nes pirmą kartą Lietuvos karo laivas viešės Amerikos uoste.

Lietuvos Karo Laivyno vadas kontra-admirolas Raimundas Baltuška kviečia Amerikos lietuvius kartu su Lietuvos jūrininkais atšvęsti šią šventę ir istorinį įvykį. Kviečiame Jus, Jūsų vaikus, šeimas ir draugus aplankyti Vėtrą uoste (Black Falcon Terminal, So. Boston) liepos 24 ar 25 d. Nuo 1 val. popiet iki 4 val. popiet. Ypač kviečiame dalyvauti jų PRIĖMIME, kuris įvyks liepos 24 d., 7:30 val. vak. Lietuvių Piliečių Klube, 368 W. Broadway, So. Boston, MA, trečio aukšto salėje - tai yra vienkartinė proga. Tuo pačiu kviečiame įrašyti į šios istorinės šventės programos knygutę. "Sponsoriams", kurie įrašys į tą knygutę, bus specialus (V.I.P.) priėmimas "Vėtros" laive.

Bostono Lietuvių Organizacijų
Vėtros Priėmimo Komitetas

Gintaras Čepas, 57 Edgemere Rd., Quincy, MA 02169
Tel. 617-472-4956 (n) 330-8104 (d)